Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (stora avdelningen)

den 16 december 2020*

Innehållsförteckning


Tillämpliga bestämmelser ..... 12

Protokoll nr 14 ..... 12

ESM-fördraget ..... 12

Europeiska rådets resolution av den 13 december 1997 ..... 14

Beslut 2013/236 ..... 14

Eurogruppens uttalande av den 25 mars 2013 ..... 14

Cypriotisk rätt ..... 15

Bakgrund till tvisten ..... 16

Förfarandet vid tribunalen och de överklagade domarna ..... 18

Förfarandet och parternas yrkanden vid domstolen ..... 19

Mål C-597/18 P och C-598/18 P ..... 19

Mål C-603/18 P och C-604/18 P ..... 19

Begäran om återupptagande av den muntliga delen av förfarandet ..... 20

Prövning av rådets överklaganden i mål C-597/18 P och C-598/18 P ..... 21

Parternas argument ..... 21

Domstolens bedömning ..... 23

Rådets anslutningsöverklaganden i mål C-603/18 P och C-604/18 P ..... 26

Parternas argument ..... 26


* Rättegångsspråk: engelska.

Domstolens bedömning ..... 27

Klagandenas överklaganden i mål C-603/18 P och C-604/18 P ..... 29

Den första grunden ..... 29

Parternas argument ..... 29

Domstolens bedömning ..... 29

Den andra, den tredje och den fjärde grunden ..... 30

Parternas argument ..... 30

Domstolens bedömning ..... 30

Den femte grunden ..... 32

Parternas argument ..... 32

Domstolens bedömning ..... 32

Den sjätte grunden ..... 33

Parternas argument ..... 33

Domstolens bedömning ..... 34

Den sjunde grunden ..... 37

Parternas argument ..... 37

Domstolens bedömning ..... 37

Den åttonde grunden ..... 39

Parternas argument ..... 39

Domstolens bedömning ..... 40

Prövning av talan i tribunalen ..... 43

Rättegångskostnader ..... 43

”Överklagande – Ekonomisk och monetär politik – Program till stöd för Republiken Cyperns stabilitet – Omstrukturering av cypriotisk skuld – Beslut meddelat av Europeiska centralbankens (ECB) råd om tillhandahållande av akut likviditetsstöd efter begäran av Republiken Cyperns centralbank – Eurogruppens uttalanden av den 25 mars, 12 april, 13 maj och 13 september 2013 – Beslut 2013/236/EU – Samförståndsavtal om särskilda villkor för den ekonomiska politiken, ingånget mellan Republiken Cypern och Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM) – Rätt till egendom – Principen om skydd för berättigade förväntningar – Likabehandling – Europeiska unionens utomobligatoriska skadeståndsansvar”

I de förenade målen C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P och C-604/18 P,

angående fyra överklaganden enligt artikel 56 i stadgan för Europeiska unionens domstol, som ingavs den 21 september 2018 (målen C-597/18 P och C-598/18 P) och den 24 september 2018 (målen C-603/18 P och C-604/18 P),

**Europeiska unionens råd**, företrätt av A. de Gregorio Merino, I. Gurov och E. Chatziioakeimidou, samtliga i egenskap av ombud,

klagande (C-597/18 P),

med stöd av

**Republiken Finland**, företrädd av S. Hartikainen och J. Heliskoski, båda i egenskap av ombud,

intervenient i överklagandet (C-597/18 P),

i vilket de andra parterna är:

**Dr. K. Chrysostomides & Co. LLC**, Nicosia (Cypern),

**Agroton plc**, Nicosia,

**Joanna Andreou**, Kato Pyrgos (Cypern),

**Kyriaki Andreou**, Kato Pyrgos,

**Bundeena Holding plc**, Nicosia,

**Henrietta Jindra Burton**, London (Förenade kungariket),

**C & O Service & Investment Ltd**, Nicosia,

**C. G. Christofides Industrial Ltd**, Nicosia,

**Phidias Christodoulou**, Nicosia,

**Georgia Phanou-Christodoulou**, Nicosia,

**Christakis Christofides**, företrädd av sin testamentsexekutor,

**Theano Chrysafi**, Nicosia,

**Andreas Chrysafis**, Nicosia,

**Dionysios Chrysostomides**, Nicosia,

**Eleni K. Chrysostomides**, Nicosia,

**Eleni D. Chrysostomides**, Nicosia,

**D & C Construction and Development Ltd**, Nicosia,

**Chrystalla Dekatris**, Nicosia,

**Constantinos Dekatris**, Nicosia,

**D[r]. K. Chrysostomides and Co**., Nicosia,

**Emily Dragoumi**, Nicosia,

**Parthenopi Dragoumi**, Nicosia,

**James Droushiotis**, Nicosia,

**Eastvale Finance Ltd**, Nicosia,

**Nicos Eliades**, Nicosia,

**Tereza Eliades**, Nicosia,

**Goodway Alliance Ltd**, Nicosia,

**Christos Hadjimarkos**, Johannesburg (Sydafrika),

**Johnson Cyprus Employees Provident Fund**, Nicosia,

**Kalia Georgiou LLC**, Limassol (Cypern),

**Komposit Ltd**, Tortola (Brittiska Jungfruöarna),

**Platon M. Kyriakides**, Nicosia,

**L.kcar Intermetal and Synthetic Ltd**, Nicosia,

**Lois Builders Ltd**, Nicosia,

**Athena Mavronicola-Droushiotis**, Nicosia,

**Medialgeria Monitoring and Consultancy Ltd**, Nicosia,

**Neita International Inc**., Mahé (Seychellerna),

**Sophia Nicolatos**, Limassol,

**Paris & Barcelona Ltd**, Tortola,

**Louiza Patsiou**, Larnaca (Cypern),

**Probus Mare Marine Ltd**, Nicosia,

**Provident Fund of the Employees of Osel Ltd**, Nicosia,

**R.A. M. Oil Cyprus Ltd**, Nicosia,

**Steelway Alliance Ltd**, Hongkong (Kina),

**Tameio Pronoias Prosopikou Genikon**, Nicosia,

**The Cyprus Phassouri Estates Ltd**, Limassol,

**The Prnses Ltd**, Nicosia,

**Christos Tsimon**, Nicosia,

**Nafsika Tsimon**, Nicosia,

**Unienergy Holdings Ltd**, Nicosia,

**Julia Justine Jane Woods**, Paphos (Cypern),

företrädda av P. Tridimas, barrister,

sökande i första instans (C-597/18 P),

**Europeiska unionen**, företrädd av Europeiska kommissionen,

**Europeiska kommissionen**, företrädd av L. Flynn, J.-P. Keppenne och T. Maxian Rusche, samtliga i egenskap av ombud,

**Europeiska centralbanken (ECB)**, inledningsvis företrädd av M.O. Szablewska och K. Laurinavičius, båda i egenskap av ombud, biträdda av H.-G. Kamann, Rechtsanwalt, därefter av K. Laurinavičius, G. Várhelyi och O. Heinz, samtliga i egenskap av ombud, biträdda av H.-G. Kamann, Rechtsanwalt,

**Eurogruppen**, företrädd av Europeiska unionens råd,

svarande i första instans (C-597/18 P),

**Europeiska unionens råd**, företrätt av A. de Gregorio Merino, I. Gurov och E. Chatziioakeimidou, samtliga i egenskap av ombud,

klagande (C-598/18 P),

med stöd av

**Republiken Finland**, företrädd av S. Hartikainen och J. Heliskoski, båda i egenskap av ombud,

intervenient i överklagandet (C-598/18 P),

i vilket de andra parterna är:

**Eleni Pavlikka Bourdouvali**, Meneou (Cypern),

**Georgios Bourdouvalis**, Meneou,

**Nikolina Bourdouvali**, Meneou,

**Coal Energy Trading Ltd**, Road Town (Brittiska Jungfruöarna),

**Christos Christofi**, Larnaca,

**Elisavet Christofi**, Larnaca,

**Athanasia Chrysostomou**, Paphos,

**Sofoklis Chrysostomou**, Paphos,

**Clearlining Ltd**, Road Town,

**Alan Dimant**, Herzelia (Israel),

**Dodoni Ependyseis Chartofylakou Dimosia Etaireia Ltd**, Nicosia,

**Dtek Holdings Ltd**, Nicosia,

**Dtek Trading Ltd**, Nicosia,

**Elma Holdings pcl**, Nicosia,

**Elma Properties & Investments pcl**, Nicosia,

**Agrippinoulla Fragkoudi**, Nicosia,

**Dimitrios Fragkoudis**, Nicosia,

**Frontal Investments Ltd**, Limassol,

**Costas Gavrielides**, Mammari (Cypern),

**Eleni Harou**, Nea Penteli (Grekland),

**Theodora Hasapopoullou**, Nicosia,

**Gladys Iasonos**, Larnaca,

**Georgios Iasonos**, Larnaca,

**Jupiter Portfolio Investments pcl**, Nicosia,

**George Karkousi**, Canterbury (Australien),

**Lend & Seaserve Ltd**, Road Town,

**Liberty Life Insurance pcl**, Nicosia,

**Michail P. Michailidis Ltd**, Nicosia,

**Michalakis Michaelides**, Nicosia,

**Rena Michael Michaelidou**, Nicosia,

**Akis Micromatis**, Nicosia,

**Erginos Micromatis**, Nicosia,

**Harinos Micromatis**, Nicosia,

**Alvinos Micromatis**, Nicosia,

**Plotinos Micromatis**, Nicosia,

**Nertera Investments Ltd**, Nicosia,

**Andros Nicolaides**, Nicosia,

**Melina Nicolaides**, Nicosia,

**Ero Nicolaidou**, Nicosia,

**Aris Panagiotopoulos**, Nea Penteli,

**Nikolitsa Panagiotopoulou**, Nea Penteli,

**Lambros Panayiotides**, Nicosia,

**Ersi Papaefthymiou**, Larnaca,

**Kostas Papaefthymiou**, Larnaca,

**Restful Time Co.**, Wilmington (Förenta staterna),

**Alexandros Rodopoulos**, Aten (Grekland),

**Seatec Marine Services Ltd**, Limassol,

**Sofoklis Chrisostomou & Yioí Ltd**, Paphos,

**Marinos C. Soteriou**, Nicosia,

**Sparotin Ltd**, Nicosia,

**Miranda Tanou**, Nicosia,

**Myria Tanou**, Nicosia,

företrädda av P. Tridimas, barrister, och K. Chrysostomides, dikigoros,

sökande i första instans (C-598/18 P),

**Europeiska unionen**, företrädd av Europeiska kommissionen,

**Europeiska kommissionen**, företrädd av L. Flynn, J.-P. Keppenne och T. Maxian Rusche, samtliga i egenskap av ombud,

**Europeiska centralbanken (ECB)**, företrädd av M.O. Szablewska och K. Laurinavičius, båda i egenskap av ombud, biträdda av H.-G. Kamann, Rechtsanwalt,

**Eurogruppen**, företrädd av Europeiska unionens råd,

svarande i första instans (C-598/18 P),

**Dr. K. Chrysostomides & Co. LLC**, Nicosia,

**Agroton plc**, Nicosia,

**Joanna Andreou**, Kato Pyrgos,

**Kyriaki Andreou**, Kato Pyrgos,

**Henrietta Jindra Burton**, London,

**C & O Service & Investment Ltd**, Nicosia,

**C. G. Christofides Industrial Ltd**, Nicosia,

**Christakis Christofides**, företrädd av sin testamentsexekutor,

**Theano Chrysafi**, Nicosia,

**Andreas Chrysafis**, Nicosia,

**Dionysios Chrysostomides**, Nicosia,

**Eleni K. Chrysostomides**, Nicosia,

**Eleni D. Chrysostomides**, Nicosia,

**D & C Construction and Development Ltd**, Nicosia,

**Chrystalla Dekatris**, Nicosia,

**Constantinos Dekatris**, Nicosia,

**Dr. K. Chrysostomides and Co.**, Nicosia,

**Emily Dragoumi**, Nicosia,

**Parthenopi Dragoumi**, Nicosia,

**Eastvale Finance Ltd**, Nicosia,

**Nicos Eliades**, Nicosia,

**Tereza Eliades**, Nicosia,

**Goodway Alliance Ltd**, Hongkong,

**Christos Hadjimarkos**, Johannesburg,

**Johnson Cyprus Employees Provident Fund**, Nicosia,

**L.kcar Intermetal and Synthetic Ltd**, Nicosia,

**Lois Builders Ltd**, Nicosia,

**Medialgeria Monitoring and Consultancy Ltd**, Nicosia,

**Neita International, Inc.**, Mahé,

**Paris & Barcelona Ltd**, Tortola,

**Provident Fund of the Employees of Osel Ltd**, Nicosia,

**R.A. M. Oil Cyprus Ltd**, Nicosia,

**Steelway Alliance Ltd**, Hongkong,

**Tameio Pronoias Prosopikou Genikon**, Nicosia,

**The Cyprus Phassouri Estates Ltd**, Limassol,

**Christos Tsimon**, Nicosia,

**Nafsika Tsimon**, Nicosia,

**Julia Justine Jane Woods**, Paphos,

företrädda av P. Tridimas, barrister (C-603/18 P),

**och**

**Eleni Pavlikka Bourdouvali**, Meneou,

**Georgios Bourdouvalis**, Meneou,

**Nikolina Bourdouvali**, Meneou,

**Christos Christofi**, Larnaca,

**Elisavet Christofi**, Larnaca,

**Clearlining Ltd**, Road Town,

**Dtek Holding Ltd**, Nicosia,

**Dtek Trading Ltd**, Nicosia,

**Agrippinoulla Fragkoudi**, Nicosia,

**Dimitrios Fragkoudis**, Nicosia,

**Frontal Investments Ltd**, Limassol,

**Costas Gavrielides**, Mammari,

**Eleni Harou**, Nea Penteli,

**Theodora Hasapopoullou**, Nicosia,

**Gladys Iasonos**, Larnaca,

**Georgios Iasonos**, Larnaca,

**George Karkousi**, Canterbury,

**Lend & Seaserve Ltd**, Road Town,

**Michail P. Michailidis Ltd**, Nicosia,

**Michalakis Michaelides**, Nicosia,

**Rena Michael Michaelidou**, Nicosia,

**Andros Nicolaides**, Nicosia,

**Melina Nicolaides**, Nicosia,

**Ero Nicolaidou**, Nicosia,

**Aris Panagiotopoulos**, Nea Penteli,

**Nikolitsa Panagiotopoulou**, Nea Penteli,

**Alexandros Rodopoulos**, Aten,

**Seatec Marine Services Ltd**, Limassol,

**Marinos C. Soteriou**, Nicosia,

företrädda av P. Tridimas, barrister, och K. Chrysostomides, dikigoros (C-604/18 P),

klagande,

i vilket de andra parterna är:

**Europeiska unionen**, företrädd av Europeiska kommissionen,

**Europeiska unionens råd**, företrätt av E. Chatziioakeimidou, A. de Gregorio Merino och I. Gurov, samtliga i egenskap av ombud,

**Europeiska kommissionen**, företrädd av L. Flynn, J.-P. Keppenne och T. Maxian Rusche, samtliga i egenskap av ombud,

**Europeiska centralbanken (ECB)**, företrädd av M.O. Szablewska och K. Laurinavičius, båda i egenskap av ombud, biträdda av H.-G. Kamann, Rechtsanwalt,

**Eurogruppen**, företrädd av Europeiska unionens råd,

svarande i första instans (C-603/18 P och C-604/18 P),

**Republiken Finland**, företrädd av S. Hartikainen och J. Heliskoski, båda i egenskap av ombud,

intervenient i överklagandet till stöd för Europeiska unionens råd (C-603/18 P och C-604/18 P),

meddelar

DOMSTOLEN (stora avdelningen)

sammansatt av ordföranden K. Lenaerts, vice ordföranden R. Silva de Lapuerta, avdelningsordförandena A. Arabadjiev (referent), A. Prechal, M. Vilaras, M. Ilešič, L. Bay Larsen och A. Kumin samt domarna E. Juhász, S. Rodin, F. Biltgen, I. Jarukaitis och N. Jääskinen,

generaladvokat: G. Pitruzzella,

justitiesekreterare: handläggaren M. Longar,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 25 februari 2020,

och efter att den 28 maj 2020 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

## Dom

1 Europeiska unionens råd har i mål C-597/18 P och C-598/18 P yrkat att domstolen ska upphäva de domar som Europeiska unionens tribunal meddelade den 13 juli 2018, K. Chrysostomides & Co. m.fl./rådet m.fl. (T-680/13, EU:T:2018:486) (nedan kallad den första överklagade domen), och den 13 juli 2018, Bourdouvali m.fl./rådet m.fl. (T-786/14, ej publicerad, EU:T:2018:487) (nedan kallad den andra överklagade domen) (nedan gemensamt kallade de överklagade domarna), i den del som tribunalen i dessa domar avslog rådets invändningar om rättegångshinder avseende den talan som väckts av sökandena i första instans i mål C-597/18 P och C-598/18 P mot Eurogruppen.

2 Dr. K. Chrysostomides & Co. LLC, Agroton plc, Joanna och Kyriaki Andreou, Henrietta Jindra Burton, C & O Service & Investment Ltd, C. G. Christofides Industrial Ltd, Christakis Christofides, Theano Chrysafi, Andreas Chrysafis, Dionysios Chrysostomides, Eleni K. och Eleni D. Chrysostomides, D & C Construction and Development Ltd, Chrystalla Dekatris, Constantinos Dekatris, Dr. K. Chrysostomides and Co., Emily Dragoumi, Parthenopi Dragoumi, Eastvale Finance Ltd, Nicos Eliades, Tereza Eliades, Goodway Alliance Ltd, Christos Hadjimarkos, Johnson Cyprus Employees Provident Fund, L.kcar Intermetal and Synthetic Ltd, Lois Builders Ltd, Medialgeria Monitoring and Consultancy Ltd, Neita International Inc., Paris & Barcelona Ltd, Provident Fund of the Employees of Osel Ltd, R.A. M. Oil Cyprus Ltd, Steelway Alliance Ltd, Tameio Pronoias Prosopikou Genikon, The Cyprus Phassouri Estates Ltd, Christos Tsimon, Nafsika Tsimon och Julia Justine Jane Woods, som är klagande i mål C-603/18 P, samt Eleni Pavlikka Bourdouvali, Georgios Bourdouvalis, Nikolina Bourdouvali, Christos Christofi, Elisavet Christofi, Clearlining Ltd, Dtek Holding Ltd, Dtek Trading Ltd, Agrippinoulla Fragkoudi, Dimitrios Fragkoudis, Frontal Investments Ltd, Costas Gavrielides, Eleni Harou, Theodora Hasapopoullou, Gladys Iasonos, Georgios Iasonos, George Karkousi, Lend & Seaserve Ltd, Michail P. Michailidis Ltd, Michalakis Michaelides, Rena Michael Michaelidou, Andros Nicolaides, Melina Nicolaides, Ero Nicolaidou, Aris Panagiotopoulos, Nikolitsa Panagiotopoulou, Alexandros Rodopoulos, Seatec Marine Services Ltd och Marinos C. Soteriou, som är klagande i mål C-604/18 P (nedan gemensamt kallade klagandena), har i mål C-603/18 P och C-604/18 P yrkat att domstolen ska upphäva den första överklagade domen och den andra överklagade domen.

3 Rådet har anslutningsvis i mål C-603/18 P och C-604/18 P yrkat att domstolen ska upphäva de delar av de överklagade domarna där tribunalen avslog rådets invändningar om rättegångshinder avseende klagandenas talan med avseende på artikel 2.6 b i rådets beslut 2013/236/EU av den 25 april 2013 riktat till Cypern om särskilda åtgärder för att återställa finansiell stabilitet och hållbar tillväxt (EUT L 141, 2013, s. 32).

## Tillämpliga bestämmelser

### *Protokoll nr 14*

4 Artikel 1 i protokoll (nr 14) om Eurogruppen, som är fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget (nedan kallat protokoll nr 14), har följande lydelse:

”Ministrarna från de medlemsstater som har euron som valuta ska hålla informella sammanträden. Dessa ska äga rum vid behov för att diskutera frågor förknippade med det särskilda ansvar som de delar när det gäller den gemensamma valutan. [Europeiska k]ommissionen ska delta i sammanträdena. Europeiska centralbanken [(ECB)] ska inbjudas att delta i dessa sammanträden, som ska förberedas av företrädarna för finansministrarna från de medlemsstater som har euron som valuta och kommissionen.”

5 I artikel 2 i protokollet föreskrivs följande:

”Ministrarna från de medlemsstater som har euron som valuta ska med en majoritet av dessa medlemsstater välja en ordförande för två och ett halvt år.”

### *ESM-fördraget*

6 Den 2 februari 2012 ingicks i Bryssel fördraget om inrättande av europeiska stabilitetsmekanismen mellan Konungariket Belgien, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Estland, Irland, Republiken Grekland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Republiken Italien, Republiken Cypern, Storhertigdömet Luxemburg, Republiken Malta, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Republiken Portugal, Republiken Slovenien, Republiken Slovakien och Republiken Finland (nedan kallat ESM-fördraget). Fördraget trädde i kraft den 27 september 2012.

7 Skäl 1 i ESM-fördraget har följande lydelse:

”Europeiska rådet enades den 17 december 2010 om behovet av att medlemsstaterna i euroområdet inrättar en permanent stabilitetsmekanism. Denna europeiska stabilitetsmekanism (ESM) kommer att överta de uppgifter som för närvarande fullgörs av Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten (EFSF) och Europeiska finansiella stabiliseringsmekanismen (EFSM) för att vid behov ge finansiellt stöd till medlemsstater i euroområdet.”

8 Enligt artiklarna 1, 2 och 32.2 i ESM-fördraget ska de fördragsslutande parterna, det vill säga de medlemsstater som har euron som valuta (nedan kallade de medlemsstater som har euron som valuta), sinsemellan inrätta en internationell finansiell institution med namnet Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM).

9 Artikel 3 i ESM-fördraget har följande lydelse:

”Syftet med ESM ska vara att anskaffa medel och ge stabilitetsstöd på strikta villkor, väl anpassade till de valda finansiella stödinstrumenten, till förmån för ESM-medlemmar som drabbats eller hotas av allvarliga finansieringsproblem, om det är oundgängligt för att trygga den finansiella stabiliteten i

euroområdet som helhet eller i dess medlemsstater. I detta syfte ska ESM ha rätt att anskaffa medel genom att utfärda finansiella instrument eller genom att ingå finansiella eller andra avtal eller överenskommelser med ESM-medlemmar, finansiella institutioner eller andra tredjeparter.”

10 I artikel 4.1 i ESM-fördraget föreskrivs följande:

”ESM ska ha ett råd och en styrelse samt även en verkställande direktör och den övriga särskilda personal som anses vara nödvändig.”

11 I artikel 5.3 i ESM-fördraget anges att ”[d]en ledamot av Europeiska kommissionen som har ansvar för ekonomiska och monetära frågor och ordföranden för ECB samt Eurogruppens ordförande (om denne inte är ordförande för eller en ledamot av ESM-rådet) får delta i ESM-rådets möten som observatörer”.

12 I artikel 12 i ESM-fördraget anges de principer som ska gälla för stabilitetsstödet, och i artikelns första punkt anges följande:

”Om det är oundgängligt för att trygga den finansiella stabiliteten i euroområdet som helhet och i dess medlemsstater får ESM ge stabilitetsstöd till en ESM-medlem, på strikta villkor, väl anpassade till de valda finansiella stödinstrumenten. Sådana villkor kan gälla allt från ett makroekonomiskt anpassningsprogram till fortlöpande iakttagande av i förväg fastställda kvalifikationskrav.”

13 Förfarandet för att bevilja stabilitetsstöd till en ESM-medlem beskrivs i artikel 13 i ESM-fördraget på följande sätt:

”1. En ESM-medlem får rikta en begäran om stabilitetsstöd till ESM-rådets ordförande. En sådan begäran ska innehålla uppgift om tänkbara finansiella stödinstrument. …

2. På grundval av begäran från ESM-medlemsstaten och bedömningen enligt punkt 1 får ESM-rådet besluta att, i princip, bevilja stabilitetsstöd till den berörda ESM-medlemmen i form av en finansiell stödfacilitet.

3. Om ett beslut enligt punkt 2 antas ska ESM-rådet ge kommissionen i uppdrag att – i samarbete med ECB och, när så är möjligt, tillsammans med [Internationella valutafonden (IMF)] – med den berörda ESM-medlemmen förhandla fram ett samförståndsavtal som anger de villkor som är förbundna med den finansiella stödfaciliteten. Innehållet i samförståndsavtalet ska avspegla hur allvarliga de svagheter som ska åtgärdas är och det valda ekonomiska stödinstrumentet. Parallellt ska ESM:s verkställande direktör utarbeta ett förslag till avtal om en finansiell stödfacilitet, inbegripet finansiella och andra villkor och valet av instrument, som ska antas av ESM-rådet.

Samförståndsavtalet ska vara fullt förenligt med de åtgärder för samordning av den ekonomiska politiken som avses i EUF-fördraget, särskilt med varje akt i EU-rätten, inklusive varje yttrande, varning, rekommendation eller beslut som riktas till den berörda ESM-medlemmen.

4. [K]ommissionen ska underteckna samförståndsavtalet på ESM:s vägnar, under förutsättning att de villkor som fastställs i punkt 3 är uppfyllda och ESM-rådet har gett sitt godkännande.

5. Styrelsen ska godkänna avtalet om en finansiell stödfacilitet med detaljerade uppgifter om de finansiella aspekterna av det stabilitetsstöd som ska beviljas samt, i tillämpliga fall, den första delutbetalningen av stödet.

…

7. [K]ommissionen ska – i samarbete med ECB och, när så är möjligt, tillsammans med IMF – få i uppdrag att övervaka efterlevnaden av de villkor som är förbundna med den finansiella stödfaciliteten.”

### *Europeiska rådets resolution av den 13 december 1997*

14 I Europeiska rådets resolution av den 13 december 1997 om samordning av den ekonomiska politiken under den tredje etappen av EMU och om artiklarna 109 och 109b i EG-fördraget (EGT C 35, 1998, s. 1) (nedan kallad Europeiska rådets resolution av den 13 december 1997) föreskrivs bland annat följande i punkt 6:

”Ministrarna från [de medlemsstater som har euron som valuta] får sammanträda informellt för att diskutera frågor som har samband med det särskilda ansvar som de delar för den gemensamma valutan. Kommissionen, samt vid behov [ECB], skall inbjudas att delta i mötena.”

### *Beslut 2013/236*

15 Artikel 2.6 b i beslut 2013/236 har följande lydelse:

”I syfte att återställa dess finansiella sektors soliditet ska Cypern fortsätta att grundligt reformera och omstrukturera banksektorn och stärka lönsamma banker genom att återställa deras kapital, sanera deras likvida situation och stärka deras tillsyn. Programmet ska omfatta följande åtgärder och resultat:

…

b) Upprätta en oberoende värdering av tillgångarna i [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia LTD] och [Cyprus Popular Bank Public Co. LTD] och snabbt integrera verksamheten i [Cyprus Popular Bank Public Co.] i [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia]. Värderingen ska slutföras snabbt för att göra det möjligt att slutföra [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireias] konvertering från inlåning till aktier.

…”

### *Eurogruppens uttalande av den 25 mars 2013*

16 I uttalande av den 25 mars 2013 förklarade Eurogruppen att den nått en överenskommelse med de cypriotiska myndigheterna angående de väsentliga delarna i ett framtida makroekonomiskt anpassningsprogram, vilket samtliga medlemsstater som har euro som valuta, kommissionen, ECB och IMF stod bakom (nedan kallat Eurogruppens uttalande av den 25 mars 2013).

17 I detta uttalande angavs bland annat följande:

”Eurogruppen välkomnar den planerade omstruktureringen av finanssektorn enligt bilaga. Dessa åtgärder ska ligga till grund för ett återställande av bärkraften i finanssektorn. I synnerhet ska alla insatta medel som understiger 100 000 euro garanteras, i enlighet med unionens principer.

Programmet innebär en beslutsmekanism i syfte att åtgärda obalanser i finanssektorn. Det sker en lämplig minskning av den sektorn …

Eurogruppen ser fram emot ett omedelbart genomförande av avtalet mellan [Republiken Cypern] och [Republiken Grekland] avseende de grekiska delarna av cypriotiska banker, vilket samtidigt skyddar stabiliteten i såväl det grekiska som det cypriotiska bankväsendet.”

18 Bilagan till detta uttalande har följande lydelse:

”Efter det att [Republiken Cyperns] myndigheter presenterat sina policyplaner, vilka varmt välkomnades av Eurogruppen, nåddes följande överenskommelse:

1. [Cyprus Popular Bank Public Co.] kommer omedelbart att avvecklas – varvid aktieägarna, obligationsinnehavarna och de icke garanterade insättarna kommer att bidra fullt ut – med stöd av ett beslut av Cyperns centralbank med tillämpning av det nyligen antagna regelverket för bankresolution.

2. [Cyprus Popular Bank Public Co.] delas upp i en avvecklingsdel och en sanerad del. Avvecklingsdelen kommer att avvecklas stegvis.

3. Sedan [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireias] och [Cyprus Popular Bank Public Co.:s] styrelser beretts tillfälle att yttra sig, kommer den sanerade delen att uppgå i [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia] med tillämpning av regelverket för bankresolution. Denna del kommer att föra med sig [akut likviditetsstöd] på 9 miljarder euro. Enbart icke garanterade insättningar i [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia] kommer att förbli frusna till dess att rekapitaliseringen har genomförts och kan därefter bli föremål för lämpliga villkor.

4. ECB:s råd kommer att tillhandahålla [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia] likviditet i enlighet med tillämpliga regler.

5. [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia] kommer att rekapitaliseras genom en konvertering av icke garanterade insättningar till aktiekapital, varvid aktieägare och obligationsinnehavare kommer att bidra fullt ut.

6. Konverteringen kommer att genomföras på så sätt att en kapitalandel på 9 procent kommer att garanteras i slutet av programmet.

7. Alla som har garanterade tillgodohavanden i alla banker kommer att åtnjuta fullt skydd i enlighet med tillämplig [unions]lagstiftning.

8. Programkapitalet (upp till 10 miljarder euro) kommer inte att användas för att rekapitalisera [Cyprus Popular Bank Public Co.] eller [Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia].”

### *Cypriotisk rätt*

19 Enligt punkt 3.1 och punkt 5.1 i O peri exiyiansis pistotikon kai allon idrimaton nomos (N. 17(I)/2013) (lagen om sanering av kreditinstitut och andra värdepappersinstitut (nr 17(I)/2013)), av den 22 mars 2013 (EE, bilaga I (I), nr 4379, 22.3.2013, s. 117) (nedan kallad lagen av den 22 mars 2013), hade Cyperns centralbank (CCB) gemensamt ansvar tillsammans med finansministeriet (Cypern) för saneringen av de i lagen angivna kredit- och värdepappersinstituten. För detta ändamål föreskrivs i punkt 12.1 i lagen av den 22 mars 2013 att CCB genom dekret får omstrukturera lån och obligationer för ett institut i resolution, och att detta får ske genom nedskrivning, ändring, omläggning eller novation av det nominella kapitalet eller den utestående summan av alla typer av fordringar, befintliga och framtida, mot institutet i resolution, eller genom konvertering av skuldebrev eller obligationer till aktier i eget kapital. I denna punkt föreskrivs vidare att ”garanterade insättningar”, i den mening som avses i punkt 2 femte stycket i lagen av den 22 mars 2013, är undantagna från sådana åtgärder. Det är ostridigt mellan parterna att det är fråga om insättningar som understiger 100 000 euro.

20 Kanonistiki Dioikitiki Praxi 96/2013, peri tis polisis ergasion ton en elladi ergasion tis Trapezas Kyprou Dimosias Etaireias LTD (dekret 96/2013 om försäljning av delar av Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia LTD:s verksamhet i Grekland), av den 26 mars 2013 (EE, bilaga III (I), nr 4640, 26.3.2013, s. 745) (nedan kallat dekret nr 96), och Kanonistiki Dioikitiki Praxi 97/2013, peri tis polisis ergasion ton en elladi ergasion tis Cyprus Popular Bank Public Co. Ltd (dekret 97/2013 om försäljning av delar av Cyprus Popular Bank Public Co. Ltd:s verksamhet i Grekland), av den 26 mars 2013 (EE, bilaga III (I), nr 4640, 26.3.2013, s. 749) (nedan kallat dekret nr 97), innehåller bestämmelser om avyttring av de filialer som Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia (nedan kallat BoC) respektive Cyprus Popular Bank Public Co. (nedan kallat Laïki) hade i Grekland (nedan gemensamt kallade de grekiska filialerna).

21 I Kanonistiki Dioikitiki Praxi 103/2013, peri diasosis me idia mesa tis Trapezas Kyprou Dimosias Etaireias LTD (dekret 103/2013 om sanering med egna medel från Trapeza Kyprou Dimosia Etaireia LTD), av den 29 mars 2013 (EE, bilaga III (I), nr 4645, 29.3.2013, s. 769) (nedan kallat dekret nr 103), föreskrivs en rekapitalisering av BoC, vilken bland annat skulle bekostas av dess icke garanterade insättare, dess aktieägare och obligationsinnehavare, i syfte att banken skulle kunna fortsätta att tillhandahålla banktjänster. Icke garanterade insättningar konverterades därmed till aktier i BoC (motsvarande 37,5 procent av varje icke garanterad insättning), till konvertibler med möjlighet för BoC att konvertera till aktier eller insättningar (motsvarande 22,5 procent av varje icke garanterad insättning), och till konvertibler med möjlighet för CCB att konvertera till insättningar (motsvarande 40 procent av varje icke garanterad insättning). I punkt 6.5 i dekret nr 103 anges att om bidragen från innehavare av icke garanterade insättningar översteg vad som var nödvändigt för att återställa BoC:s eget kapital, skulle resolutionsmyndigheten bestämma det belopp som svarade mot överkapitaliseringen och behandla det som om konverteringen aldrig ägt rum.

22 Efter ändringar i dekret nr 103 den 30 juli 2013 beslutades först att 10 procent av de icke garanterade insättningarna, som tidigare konverterats till värdepapper konvertibla till aktier eller inlåningar, skulle konverteras till aktier i BoC. Vidare skrevs det nominella värdet på en euro för varje stamaktie i BoC ned till en cent. Därefter sammanlades ett hundratal stamaktier med ett nominellt värde på en cent vardera till en stamaktie med ett nominellt värde på en euro. De stamaktier med ett nominellt värde på en cent där innehavet understeg 100 aktier, vilka därmed inte kunde sammanläggas för att utgöra en ny stamaktie med ett nominellt värde på en euro, makulerades.

23 I punkt 2, jämförd med punkt 5, i Kanonistiki Dioikitiki Praxi 104/2013, peri tis polisis orismenon ergasion tis Cyprus Popular Bank Public Co. Ltd (dekret 104/2013 om avyttring av viss verksamhet i Cyprus Popular Bank Public Co. Ltd), av den 29 mars 2013 (EE, bilaga III (I), nr 4645, 29.3.2013, s. 781) (nedan kallat dekret nr 104) föreskrivs att vissa tillgångar och skulder i Laïki per den 29 mars 2013 klockan 6.10 skulle överföras till BoC, inklusive insättningar understigande 100 000 euro. Insättningar över 100 000 euro behölls hos Laïki i avvaktan på att banken skulle träda i likvidation.

24 Efter att ändringar vidtagits i dekret nr 104 den 30 juli 2013, tilldelades Laïki cirka 18 procent av det nya aktiekapitalet i BoC.

## Bakgrund till tvisten

25 I förevarande mål kan bakgrunden till tvisten, såsom denna bakgrund redovisas i punkterna 10–28 respektive 38–46 i de överklagade domarna, sammanfattas enligt följande.

26 Under de första månaderna år 2012 genomförde Republiken Grekland och dess privata långivare ett utbyte av grekiska obligationer med en kraftig nedskrivning av det nominella värdet på de privata investerarnas fordringar (*Private Sector Involvement* (nedan kallat PSI)).

27 Till följd av det innehav av obligationer som omfattades av PSI gjorde flera banker etablerade i Cypern, däribland Laïki och BoC, stora förluster och fick problem med underkapitalisering. Eftersom Laïki inte längre kunde tillhandahålla tillräckliga garantier för att erhålla finansiering från ECB, ansökte Laïki om och erhöll akut likviditetsstöd (*Emergency Liquidity Assistance* (ELA)) (nedan kallat akut likviditetsstöd) från CCB; det sammanlagda beloppet uppgick till 3,8 miljarder euro i maj 2012 och till nästan 9,6 miljarder euro i juli 2012.

28 Mot denna bakgrund ansåg Republiken Cypern det nödvändigt att ingripa till stöd för den cypriotiska banksektorn, bland annat genom att lämna Laïki ett kapitaltillskott på 1,8 miljarder euro i juni 2012. Under samma månad uppgav BoC att även denna bank hade begärt ett kapitaltillskott från cypriotiska myndigheter, men inte hade erhållit något sådant.

29 Den 25 juni 2012 lämnade Republiken Cypern till Eurogruppens ordförande en begäran om finansiellt stöd från ESM eller från Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten. I ett uttalande av den 27 juni 2012 angav Eurogruppen att begärt finansiellt stöd skulle ges till Republiken Cypern antingen genom Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten eller genom ESM, inom ramen för ett makroekonomiskt anpassningsprogram som skulle fastställas i ett samförståndsavtal. Detta avtal var avsett att förhandlas fram mellan, å ena sidan, kommissionen jämte ECB och IMF och, å andra sidan, cypriotiska myndigheter. Den 29 november 2012 upprättade företrädare för kommissionen, ECB, IMF och Republiken Cypern ett utkast till samförståndsavtal.

30 I mars 2013 träffade Republiken Cypern och övriga medlemsstater som har euron som valuta ett politiskt avtal om detta utkast till samförståndsavtal. Eurogruppen förklarade den 16 mars 2013 att den välkomnade överenskommelsen och hänvisade till vissa anpassningsåtgärder som de cypriotiska myndigheterna hade åtagit sig att vidta, däribland införande av en skatt på banktillgodohavanden, omstrukturering och rekapitalisering av banker samt interna räddningsaktioner för innehavare av lägre rankade obligationer.

31 Den 18 mars 2013 beslutade Republiken Cypern att bankerna skulle hållas stängda under vardagarna den 19 och den 20 mars 2013 och förlängde därefter stängningen av bankerna till och med den 28 mars 2013, detta för att förhindra bankrusning.

32 Den 19 mars 2013 förkastade det cypriotiska parlamentet den cypriotiska regeringens lagförslag angående införandet av en skatt på alla banktillgodohavanden i Republiken Cypern. Den cypriotiska regeringen utarbetade därefter ett nytt lagförslag som innebar att omstruktureringen enbart skulle beröra BoC och Laïki.

33 Den 21 mars 2013 offentliggjorde ECB ett pressmeddelande (nedan kallat ECB:s pressmeddelande av den 21 mars 2013), i vilket följande angavs:

”ECB:s råd har beslutat att upprätthålla den befintliga nivån på det akuta likviditetsstödet till och med den … 25 mars 2013.

En förlängning av återbetalningsfristen kan endast ske om ett [unions/IMF-]program genom vilket de berörda bankernas solvens garanteras genomförs.”

34 Det cypriotiska parlamentet antog lagen av den 22 mars 2013.

35 I ett uttalande av den 25 mars 2013 förklarade Eurogruppen att den nått en överenskommelse med de cypriotiska myndigheterna angående de väsentliga delarna i ett framtida makroekonomiskt anpassningsprogram, vilket samtliga medlemsstater som har euro som valuta, liksom kommissionen, ECB och IMF, stod bakom.

36 Dekret nr 96 och nr 97 antogs den 26 mars 2013 och dekret nr 103 och nr 104 antogs den 29 mars 2013.

37 Vid sitt sammanträde den 24 april 2013 beslutade ESM-rådet följande:

– det bekräftades att kommissionen och ECB fått i uppgift att genomföra de bedömningar som avses i artikel 13.1 i ESM-fördraget, samt att kommissionen, tillsammans med ECB och IMF, fått i uppgift att med Republiken Cypern förhandla fram ett sådant samförståndsavtal som avses i punkt 3 i samma bestämmelse;

– det beslutades att bevilja Republiken Cypern ett stabilitetsstöd i form av en finansiell stödfacilitet (nedan även kallad FSF) i enlighet med det förslag som lagts fram av ESM:s generaldirektör;

– ett nytt utkast till samförståndsavtal, vilket förhandlats fram av kommissionen – i samarbete med ECB och IMF – och Republiken Cypern, godkändes;

– kommissionen gavs i uppdrag att underteckna avtalet på ESM:s vägnar.

38 Den 25 april 2013 antog rådet, med stöd av artikel 136.1 FEUF, beslut 2013/236, i vilket det föreskrivs en rad ”åtgärder och resultat” med syftet att komma till rätta med Republiken Cyperns budgetunderskott och återupprätta stabiliteten i Cyperns finansiella system.

39 Det nya samförståndsavtalet undertecknades den 26 april 2013 av Republiken Cyperns finansminister, CCB:s ordförande och kommissionens vice ordförande, på ESM:s vägnar (nedan kallat samförståndsavtalet av den 26 april 2013) och det godkändes den 30 april 2013 av det cypriotiska parlamentet.

40 Den 8 maj 2013 träffade ESM, Republiken Cypern och CCB ett avtal rörande den finansiella stödfaciliteten. Samma dag godkände ESM:s styrelse detta avtal tillsammans med ett förslag till metoder för betalning till Republiken Cypern av en första del av stödet på ett belopp av tre miljarder euro.

41 Eurogruppen välkomnade i ett uttalande av den 13 maj 2013 ESM-rådets beslut att godkänna den första delen av stödet och bekräftade att Republiken Cypern genomfört de åtgärder som överenskommits i samförståndsavtalet den 26 april 2013.

42 Eurogruppen välkomnade i ett uttalande den 13 september 2013 dels avslutandet av den första kontroll som genomförts av kommissionen, ECB och IMF, dels att resolutionen avseende BoC avslutats den 30 juli 2013. Eurogruppen uttryckte dessutom sitt stöd för utbetalning till Republiken Cypern av en andra del av stödet. Den 27 september 2013 betalades sålunda en och en halv miljard euro ut.

## Förfarandet vid tribunalen och de överklagade domarna

43 Genom ansökningar som inkom till tribunalens kansli den 20 december 2013 i mål T-680/13 och den 1 december 2014 i mål T-786/14 väckte sökandena i första instans i mål C-597/18 P och C-598/18 P talan och yrkade, i första hand, att rådet, kommissionen, ECB och Eurogruppen (nedan kallade motparterna) skulle förpliktas att till klagandena betala de belopp som redovisades i bilagan till respektive ansökan, jämte ränta från och med den 16 mars 2013 till dess att tribunalen hade meddelat dom. I andra hand yrkade klagandena att tribunalen skulle fastställa att unionen och/eller motparterna hade ådragit sig utomobligatoriskt skadeståndsansvar, och att tribunalen skulle bestämma vilket förfarande som skulle tillämpas för att fastställa vilka skadeståndsgilla skador som klagandena åsamkats.

44 Genom särskilda handlingar som inkom till tribunalens kansli i mål T-680/13 den 14 juli 2014, den 16 juli 2014 respektive den 18 augusti 2014 framställde rådet, ECB och kommissionen invändningar om rättegångshinder med stöd av artikel 114 i tribunalens rättegångsregler.

45 Genom särskilda handlingar som inkom till tribunalens kansli i mål T-786/14 den 17 april 2015, den 29 april 2015 respektive den 8 maj 2015 framställde kommissionen, rådet och ECB invändningar om rättegångshinder med stöd av artikel 114 i tribunalens rättegångsregler.

46 Genom de överklagade domarna ogillade tribunalen talan som väckts av sökandena i första instans i mål C-597/18 P och C-598/18 P och förpliktade dem att bära sina rättegångskostnader och ersätta rådets, kommissionens och ECB:s rättegångskostnader.

**Förfarandet och parternas yrkanden vid domstolen**

47 Domstolens ordförande beslutade den 11 januari 2019 att förena målen C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P och C-604/18 P vad gäller den muntliga delen av förfarandet och domen.

48 Genom beslut av domstolens ordförande den 21 februari 2019 tilläts Republiken Finland att intervenera till stöd för rådets yrkanden i målen C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P och C-604/18 P.

***Mål C-597/18 P och C-598/18 P***

49 Rådet har yrkat att domstolen ska

– upphäva de delar av de överklagade domarna där tribunalen avslog rådets invändningar om rättegångshinder avseende talan som väckts av sökandena i första instans i mål C-597/18 P och C-598/18 P mot Eurogruppen, och

– förplikta dessa parter att ersätta rättegångskostnaderna i målen om överklagande.

50 Sökandena i första instans i mål C-597/18 P och C-598/18 P har yrkat att domstolen ska

– ogilla överklagandena, och

– förplikta rådet att ersätta rättegångskostnaderna.

51 Kommissionen har yrkat att domstolen ska

– bifalla överklagandena, och

– förplikta sökandena i första instans i mål C-597/18 P och C-598/18 P att ersätta rättegångskostnaderna vid domstolen och i vid tribunalen.

***Mål C-603/18 P och C-604/18 P***

52 Klagandena har yrkat att domstolen ska

– upphäva de överklagade domarna,

– bifalla klagandenas yrkanden som framställts vid tribunalen,

– ogilla rådets anslutningsöverklaganden,

– förplikta motparterna att ersätta rättegångskostnaderna vid domstolen och vid tribunalen, och

– förplikta rådet att ersätta rättegångskostnaderna avseende anslutningsöverklagandena.

53 Rådet och ECB har yrkat att domstolen ska

– ogilla klagandenas överklaganden, och

– förplikta klagandena att ersätta rättegångskostnaderna.

54 Rådet har i sina anslutningsöverklaganden yrkat att domstolen ska

– upphäva de delar av de överklagade domarna där tribunalen avslog rådets invändningar om rättegångshinder avseende klagandenas talan med avseende på artikel 2.6 b i beslut 2013/236;

– avvisa klagandenas respektive talan mot rådet, och

– förplikta klagandena att ersätta rättegångskostnaderna.

55 Kommissionen har yrkat att domstolen ska

– ogilla klagandenas överklaganden,

– bifalla rådets anslutningsöverklaganden, och

– förplikta klagandena att ersätta rättegångskostnaderna vid domstolen och vid tribunalen.

**Begäran om återupptagande av den muntliga delen av förfarandet**

56 Efter det att generaladvokaten föredragit sitt förslag till avgörande har klagandena, i skrivelse som inkom till domstolens kansli den 16 juni 2020, begärt att domstolen med tillämpning av artikel 83 i domstolens rättegångsregler ska återuppta den muntliga delen av förfarandet.

57 Till stöd för sin begäran har klagandena, för det första, gjort gällande att generaladvokatens förslag till avgörande strider mot principen om parternas likställdhet i processen. Generaladvokaten har nämligen i sitt förslag endast prövat de argument som framförts av parterna avseende rådets överklaganden i mål C-597/18 P och C-598/18 P. Däremot har generaladvokaten underlåtit att pröva de argument som klagandena har anfört till stöd för sina överklaganden i mål C-603/18 P och C-604/18 P. Klagandena har, för det andra, anfört att generaladvokaten i sitt förslag till avgörande missförstått de argument som klagandena har anfört till stöd för sina överklaganden i mål C-603/18 P och C-604/18 P. Klagandena har aldrig påstått att det, för att de ska kunna vinna framgång med sina skadeståndsanspråk, erfordras att Eurogruppen erkänns som en institution vars åtgärder eller handlingar kan bli föremål för en talan om utomobligatoriskt skadeståndsansvar för unionen enligt artikel 340 andra stycket FEUF. Enligt klagandena innebär detta slutligen, för det tredje, att generaladvokatens förslag till avgörande är ovidkommande för målens utgång.

58 Domstolen gör i denna del följande bedömning. Enligt artikel 252 andra stycket FEUF ska generaladvokaterna vid offentliga domstolssessioner, fullständigt opartiskt och oavhängigt, lägga fram motiverade yttranden i ärenden som enligt stadgan för Europeiska unionens domstol kräver deras deltagande. Domstolen är varken bunden av generaladvokatens förslag till avgörande eller av den motivering som ligger till grund för förslaget till avgörande (dom av den 25 juli 2018, Société des produits Nestlé m.fl./Mondelez UK Holdings Systems Services, C-84/17 P, C-85/17 P och C-95/17 P, EU:C:2018:596, punkt 31).

59 Varken i stadgan för Europeiska unionens domstol eller i domstolens rättegångsregler föreskrivs någon möjlighet för parterna att inkomma med yttranden över generaladvokatens förslag till avgörande (dom av den 21 december 2016, kommissionen/Aer Lingus och Ryanair Designated Activity, C-164/15 P och C-165/15 P, EU:C:2016:990, punkt 31 och där angiven rättspraxis).

60 Att en av parterna inte delar det synsätt som generaladvokaten antagit i förslaget till avgörande, oavsett vilka frågor som generaladvokaten väljer att pröva, kan följaktligen i sig inte utgöra ett tillräckligt skäl för att återuppta den muntliga delen av förfarandet (dom av den 28 februari 2018, mobile.de/EUIPO, C-418/16 P, EU:C:2018:128, punkt 30).

61 I enlighet med artikel 83 i rättegångsreglerna får domstolen emellertid, efter att ha hört generaladvokaten, när som helst besluta att den muntliga delen av förfarandet ska återupptas, bland annat om domstolen anser att den inte har tillräcklig kännedom om omständigheterna i målet, eller om en part, efter det att den muntliga delen har förklarats avslutad, har lagt fram en ny omständighet som kan ha ett avgörande inflytande på målets utgång, eller om målet ska avgöras på grundval av ett argument som inte har avhandlats mellan parterna eller de berörda som avses i artikel 23 i stadgan för Europeiska unionens domstol.

62 Så förhåller det sig inte i förevarande fall. De grunder och argument som klagandena har åberopat till stöd för sina överklaganden i mål C-603/18 P och C-604/18 P har nämligen avhandlats mellan parterna under den skriftliga och den muntliga delen av förfarandet. Vidare ska det påpekas att domstolen fann att rådets överklaganden i mål C-597/18 P och C-598/18 P aktualiserade en ny rättsfråga enligt artikel 20.5 i stadgan för Europeiska unionens domstol, varför domstolen hemställde att generaladvokaten i sitt förslag till avgörande skulle fokusera sin bedömning på de argument som åberopats av parterna i nämnda överklaganden. Ett sådant förfaringssätt försämrar inte domstolens förutsättningar för att pröva av de argument som klagandena under den muntliga och den skriftliga delen av förfarandet haft möjlighet att åberopa i sina egna överklaganden i mål C-603/18 P och C-604/18 P. Till skillnad från vad som gjorts gällande av klagandena finner domstolen således att generaladvokaten inte kan ha missförstått dessa argument, eftersom de inte varit föremål för generaladvokatens prövning i förslaget till avgörande. Domstolen anser således, efter att ha hört generaladvokaten, sig ha tillräcklig kännedom om omständigheterna utifrån de olika argument som har avhandlats vid domstolen.

63 Mot denna bakgrund saknas det anledning att återuppta den muntliga delen av förfarandet.

## Prövning av rådets överklaganden i mål C-597/18 P och C-598/18 P

### *Parternas argument*

64 Till stöd för sina överklaganden har rådet åberopat en enda grund. Rådet har därvid gjort gällande att tribunalen gjorde en felaktig tolkning av rättspraxis angående sakprövningsförutsättningarna för att en sökande ska få väcka talan om utomobligatoriskt skadeståndsansvar för unionen.

65 Rådet har i huvudsak gjort gällande att Eurogruppen – i motsats till vad tribunalen slog fast i punkt 113 i den första överklagade domen och i punkt 109 i den andra överklagade domen – inte kan anses utgöra en ”institution” i den mening som avses i artikel 340 andra stycket FEUF.

66 Rådet anser, för det första, att tribunalen modifierat slutsatsen i punkt 61 i domstolens dom av den 20 september 2016, Mallis m.fl./kommissionen och ECB (C-105/15 P–C-109/15 P, EU:C:2016:702); i denna punkt kom domstolen fram till att Eurogruppen varken kan likställas med en konstellation inom rådet eller kvalificeras som ett ”unionsorgan” eller en ”unionsbyrå” i den mening som avses i artikel 263 FEUF.

67 För det andra har rådet, med hänvisning till domen av den 10 april 2002, Lamberts/ombudsmannen (T-209/00, EU:T:2002:94, punkt 49), erinrat om att termen ”institution”, i den mening som avses i artikel 340 andra stycket FEUF, inte bara omfattar de institutioner som uttryckligen nämns i artikel 13 FEU, utan även alla unionsorgan som uppfyller två kriterier; dels ska de ha inrättats genom fördragen, dels ska de vara avsedda att bidra till förverkligandet av unionens målsättningar. Rådet anser emellertid att Eurogruppen inte uppfyller det första av dessa båda kriterier.

68 Rådet anser att tribunalen gjorde fel då den, i punkt 113 i den första överklagade domen och i punkt 109 i den andra överklagade domen, slog fast att Eurogruppen är ett ”unionsorgan som formellt inrättats genom fördragen”, trots att Eurogruppen i själva verket är namnet på den informella sammankomst varvid ministrarna i de medlemsstater som har euron som valuta träffas enbart för att diskutera frågor förknippade med det särskilda ansvar som de delar när det gäller den gemensamma valutan. Vidare har Eurogruppen inte inrättats genom artikel 137 FEUF och protokoll nr 14, utan Eurogruppen har endast erkänts däri. Slutligen har rådet understrukit att tribunalen inte identifierade någon behörighet som Eurogruppen tilldelats genom fördragen, och ej heller konstaterade tribunalen att Eurogruppen skulle vara ett separat rättssubjekt.

69 Vad gäller det andra kriteriet har rådet vitsordat att Eurogruppens sammanträden faktiskt bidrar till förverkligandet av unionens målsättningar. Rådet har dock understrukit att varken artikel 119.2 FEUF eller artikel 3 FEU nämner något om att Eurogruppen skulle utgöra en enhet.

70 För det tredje har rådet tillbakavisat de farhågor som tribunalen gett uttryck för i punkt 114 i den första överklagade domen och i punkt 110 i den andra överklagade domen, nämligen att om det inte vore möjligt att mot Eurogruppen väcka talan om utomobligatoriskt skadeståndsansvar för unionen så skulle det skapa en lucka i fråga om möjligheten att tillförsäkras ett effektivt domstolsskydd, i enlighet med den i artikel 19.1 andra stycket FEU föreskrivna principen om ett effektivt domstolsskydd.

71 Rådet har i detta avseende för det första, med hänvisning till domen av den 20 september 2016, Ledra Advertising m.fl./kommissionen och ECB (C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, punkt 55), erinrat om att kommissionen kan hållas ansvarig för att ESM:s åtgärder är lagenliga. För det andra har rådet påpekat, såsom tribunalen angett i punkt 238 i den första överklagade domen och i punkt 237 i den andra överklagade domen, att det för att en talan om utomobligatoriskt skadeståndsansvar för unionen ska kunna tas upp till sakprövning i vissa fall kan krävas att de nationella rättsmedel som står till buds för att få till stånd en ogiltigförklaring av ett beslut från nationell myndighet har uttömts, förutsatt att dessa nationella rättsmedel på ett effektivt sätt säkerställer skyddet för de berörda enskilda rättssubjekten genom att de kan leda till att dessa rättssubjekt gottgörs för den skada som de påstår sig ha åsamkats. Rådet har, för det tredje, anfört att domstolen, i enlighet med artikel 7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 472/2013 av den 21 maj 2013 om förstärkning av den ekonomiska övervakningen och övervakningen av de offentliga finanserna i medlemsstater i euroområdet som har, eller hotas av, allvarliga problem i fråga om sin finansiella stabilitet (EUT L 140, 2013, s. 1), kan utöva kontroll över de rättsakter från rådet som föregår och på förhand fastställer innehållet i ESM:s villkor. För det fjärde har rådet avslutningsvis hänvisat till punkt 66 i förslag till avgörande av generaladvokaten Wathelet i de förenade målen Mallis m.fl./kommissionen och ECB (C-105/15 P–C-109/15 P, EU:C:2016:294). Därav framgår att avsaknaden av direkta rättsmedel mot Eurogruppen torde strida mot principen om ett effektivt domstolsskydd endast om Eurogruppen i fördragen hade getts befogenhet att anta rättsakter med bindande rättsverkningar i förhållande till tredje man. Så är emellertid inte fallet eftersom Eurogruppen, enligt rådets uppfattning, är ett diskussionsforum och inte ett beslutande organ.

72 Vid förhandlingen vid domstolen har rådet dessutom anfört att principen om ett effektivt domstolsskydd inte kan anföras som grund för att tillerkänna unionsdomstolarna en mer långtgående behörighet än vad som framgår av fördragen.

73 Kommissionen har gjort gällande att artiklarna 263 och 340 FEUF är tillämpliga på samma personkrets (*ratione personae*) och har därvid anfört följande. Tribunalen har inte hänvisat till någon dom som slår fast att en enhet, vars rättsakter inte kan bli föremål för en talan om ogiltigförklaring, däremot skulle kunna få sina rättsakter eller ageranden ifrågasatta inom ramen för en talan om utomobligatoriskt skadeståndsansvar för unionen.

74 Sökandena i första instans i mål C-597/18 P och C-598/18 P har bestritt den rättsliga grund som åberopats av rådet. De har, för det första, gjort gällande att domstolens uttalande i punkt 61 i domen av den 20 september 2016, Mallis m.fl./kommissionen och ECB (C-105/15 P–C-109/15 P, EU:C:2016:702), nämligen att Eurogruppen inte kan kvalificeras som ”unionsorgan” eller ”unionsbyrå” i den mening som avses i artikel 263 FEUF, inte är relevant. Den domen handlade nämligen om upptagande till sakprövning av en talan om ogiltigförklaring som väckts mot Eurogruppen; det är därvid fråga om ett annat rättsmedel än en talan om utomobligatoriskt skadeståndsansvar för unionen enligt artikel 340 andra stycket FEUF.

75 Sökandena i första instans i mål C-597/18 P och C-598/18 P har, för det andra, bestritt argumentet att Eurogruppen inte skulle ha inrättats genom fördragen, trots att Eurogruppens existens formaliserats genom Lissabonfördraget. Genom detta fördrag fogades protokoll nr 14 till EUF-fördraget.

76 För det tredje anser de att Eurogruppen inte bara kan anses vara ett informellt diskussionsforum. Istället har Eurogruppen ett ansvar för att utarbeta unionens politik i ekonomiska och budgetrelaterade spörsmål.

77 För det fjärde har sökandena i första instans i mål C-597/18 P och C-598/18 P avslutningsvis hävdat att den grundläggande rätten till ett effektivt domstolsskydd – som finns stadfäst i artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan) – inte kan garanteras om det inte är möjligt att hålla unionen skadeståndsansvarig för de åtgärder som vidtas av Eurogruppen.

### *Domstolens bedömning*

78 Enligt artikel 340 andra stycket FEUF ska unionen, vad beträffar utomobligatoriskt ansvar, ersätta skada, som orsakats av dess institutioner eller av dess anställda under tjänsteutövning, i enlighet med de allmänna principer som är gemensamma för medlemsstaternas rättsordningar.

79 Unionens utomobligatoriska skadeståndsansvar enligt artikel 340 andra stycket FEUF förutsätter att flera villkor är uppfyllda, nämligen att det handlande som läggs unionsinstitutionen till last är rättsstridigt, att det verkligen föreligger en skada och att det finns ett orsakssamband mellan institutionens handlande och den åberopade skadan (dom av den 20 september 2016, Ledra Advertising m.fl./kommissionen och ECB, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, punkt 64 och där angiven rättspraxis).

80 Begreppet ”institution” i den mening som avses i nämnda bestämmelse omfattar inte bara de unionsinstitutioner som räknas upp i artikel 13.1 FEU, utan även alla unionsorgan och unionsbyråer som inrättats genom fördragen, eller enligt fördragen, och som är avsedda att bidra till förverkligandet av unionens målsättningar (se, för ett liknande resonemang, dom av den 2 december 1992, SGEEM och Etroy/EIB, C-370/89, EU:C:1992:482, punkterna 13–16).

81 I förevarande fall erinrade tribunalen om denna rättspraxis i punkterna 82, 106 och 112 i den första överklagade domen samt i punkterna 78, 102 och 108 i den andra överklagade domen. Med tillämpning av nämnda rättspraxis fann tribunalen, i punkt 113 i den första överklagade domen och i punkt 109 i den andra överklagade domen, att Eurogruppen är ett unionsorgan som inrättats genom fördragen och vars syfte är att bidra till förverkligandet av unionens målsättningar. Tribunalen drog denna slutsats efter att i nämnda punkter ha analyserat lydelsen av artikel 137 FEUF och protokoll

nr 14. Tribunalen fann vid sin analys, för det första, att det däri finns bestämmelser om bland annat Eurogruppens existens, sammansättning, sammanträdesformer och uppgifter samt, för det andra, att Eurogruppen sammanträder för att diskutera frågor som, enligt artikel 119.2 FEUF, omfattas av unionens åtgärder för att förverkliga de ändamål som avses i artikel 3 FEU, däribland upprättandet av en ekonomisk och monetär union vars valuta ska vara euron.

82 Rådet har i sina överklaganden inte bestritt de kriterier som enligt rättspraxis (se punkt 80 ovan) ska tillämpas vid bedömningen av om en talan om utomobligatoriskt skadeståndsansvar för unionen kan tas upp till sakprövning.

83 Rådet anser emellertid att tribunalen gjorde en felaktig rättstillämpning när den, i punkt 113 i den första överklagade domen och i punkt 109 i den andra överklagade domen, fann att Eurogruppen uppfyllde det första av dessa kriterier, nämligen att svaranden måste vara en unionsenhet som inrättats genom fördragen, detta trots att artikel 137 FEUF och protokoll nr 14 endast tillerkänner de medlemsstater som har euron som valuta en rätt att sammanträda informellt men inte ger Eurogruppen någon befogenhet.

84 Domstolen gör i denna del, för det första, följande bedömning. Eurogruppen inrättades formellt genom Europeiska rådets resolution av den 13 december 1997. I denna resolution anges att ”[m]inistrarna från [de medlemsstater som har euron som valuta] får sammanträda informellt för att diskutera frågor som har samband med det särskilda ansvar som de delar för den gemensamma valutan” samt att ”[k]ommissionen, samt vid behov [ECB], skall inbjudas att delta i mötena.” I likhet med vad som påpekats av generaladvokaten, bland annat i punkterna 64, 65, 92, 96, 101, 103 och 106 i förslaget till avgörande, finner domstolen att Eurogruppen utformats som ett organ av mellanstatlig karaktär. Eurogruppen omfattas inte av unionens institutionella ramverk och syftet är att ministrarna i de medlemsstater som har euron som valuta ska ges tillfälle att utbyta och samordna sina ståndpunkter i spörsmål som rör deras gemensamma ansvar i fråga om den gemensamma valutan. Eurogruppen är därmed en förbindelselänk mellan nationell nivå och unionsnivå och syftet är att åstadkomma en samordning av den ekonomiska politiken i de medlemsstater som har euron som valuta.

85 Det är visserligen riktigt – vilket även konstaterats av tribunalen i punkt 113 i den första överklagade domen och i punkt 109 i den andra överklagade domen – att artikel 137 FEUF och protokoll nr 14 bland annat innehåller bestämmelser om Eurogruppens existens, sammansättning, sammanträdesformer och uppgifter.

86 Domstolen finner emellertid – i motsats till vad sökandena i första instans i mål C-597/18 P och C-598/18 P har gjort gällande – att det utifrån detta konstaterande inte är möjligt att dra slutsatsen att Eurogruppen är en unionsenhet som inrättats genom fördragen, i den mening som avses i rättspraxis (se ovan punkt 80).

87 Artikel 137 FEUF och protokoll nr 14 formaliserade visserligen Eurogruppens existens och kommissionens och ECB:s deltagande i Eurogruppens sammanträden. De medförde emellertid inte någon som helst ändring av Eurogruppens mellanstatliga karaktär. Såsom domstolen redan har slagit fast kan Eurogruppen inte likställas med en konstellation inom rådet (dom av den 20 september 2016, Mallis m.fl./kommissionen och ECB, C-105/15 P–C-109/15 P, EU:C:2016:702, punkt 61).

88 För det andra finner domstolen – såsom även uttryckligen framgår av lydelsen av såväl Europeiska rådets resolution av den 13 december 1997 som artikel 1 i protokoll nr 14, och såsom domstolen har slagit fast i punkt 61 i domen av den 20 september 2016, Mallis m.fl./kommissionen och ECB (C-105/15 P–C-109/15 P, EU:C:2016:702) – att Eurogruppen kännetecknas av sin informella karaktär. Anledningen till Eurogruppens informella karaktär är – såsom angetts av generaladvokaten i punkterna 64 och 86 i förslaget till avgörande – att Eurogruppen skapades i syfte att förse den

ekonomiska och monetära unionen med ett mellanstatligt samordningsinstrument, utan att därigenom påverka vare sig rådets ställning såsom varande det på unionsnivå centrala beslutsfattande organet i ekonomiska spörsmål, eller ECB:s oavhängiga ställning.

89 För det tredje konstaterar domstolen att Eurogruppen inte har någon egen befogenhet i unionens rättsordning. I artikel 1 i protokoll nr 14 anges endast att ministrarna från de medlemsstater som har euron som valuta ska hålla sammanträden så att de vid behov kan diskutera frågor förknippade med det särskilda ansvar som de delar när det gäller den gemensamma valutan. Ministrarna har iklätt sig detta ansvar enbart på grund av de befogenheter som de har på nationell nivå.

90 Tribunalen gjorde således en felaktig bedömning när den, i punkt 113 i den första överklagade domen och i punkt 109 i den andra överklagade domen, fann att Eurogruppen var ett unionsorgan som inrättats genom fördragen och att sökandena i första instans i mål C-597/18 P och C-598/18 P således fick väcka talan mot Eurogruppen om utomobligatoriskt skadeståndsansvar för unionen, med stöd av artikel 340 andra stycket FEUF.

91 Domstolen föranleds inte att göra någon annan bedömning med anledning av de argument som framförts av dessa parter och som grundar sig på tribunalens resonemang i punkt 114 i den första överklagade domen och i punkt 110 i den andra överklagade domen, avseende åsidosättande av artikel 47 i stadgan.

92 Tribunalen fann, i nämnda punkter i de överklagade domarna, att om det inte var möjligt att med stöd av artikel 340 andra stycket FEUF väcka talan mot Eurogruppen om utomobligatoriskt skadeståndsansvar för unionen, så skulle det strida mot principen om att unionen är en rättsunion, med hänsyn till vad som är påkallat enligt principen om ett effektivt domstolsskydd.

93 Domstolen påpekar emellertid – med beaktande av vad som anförts ovan i punkt 89 och av att Eurogruppen inte har någon befogenhet att vidta sanktionsåtgärder om Eurogruppens politiska överenskommelser inte iakttas – att dessa politiska överenskommelser konkretiseras och genomförs bland annat genom unionsinstitutionernas rättsakter och ageranden. Enskilda rättssubjekt får således väcka talan vid unionsdomstolarna mot rådet, kommissionen och ECB om utomobligatoriskt skadeståndsansvar för unionen, med åberopande av de rättsakter eller ageranden som dessa unionsinstitutioner vidtar med anledning av sådana politiska överenskommelser. Den talan som förts av sökandena i första instans i mål C-597/18 P och C-598/18 P vittnar om att så är fallet.

94 I de överklagade domarna slog tribunalen således fast att talan om utomobligatoriskt skadeståndsansvar för unionen kunde tas upp till sakprövning i den del talan väckts mot rådet med anledning av de specifika åtgärder som vidtagits inom ramen för det av Republiken Cypern genomförda treåriga makroekonomiska anpassningsprogrammet och som uttryckligen anges i artikel 2.4–2.15 i beslut 2013/236.

95 På samma sätt fann tribunalen i dessa domar att talan som väckts av sökandena i första instans i mål C-597/18 P och C-598/18 P kunde tas upp till sakprövning, i den del den väckts mot kommissionen och ECB med åberopande av att dessa agerat rättsstridigt i samband med att samförståndsavtalet av den 26 april 2013 förhandlades fram och undertecknades; det är i detta samförståndsavtal som det makroekonomiska anpassningsprogrammet konkretiseras.

96 Såsom framgår av artikel 17.1 FEU ska kommissionen ”främja unionens allmänna intresse” och ”övervaka tillämpningen av unionsrätten” (dom av den 27 november 2012, Pringle, C-370/12, EU:C:2012:756, punkt 163, och dom av den 20 september 2016, Ledra Advertising m.fl./kommissionen och ECB, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, punkt 57). Kommissionen behåller således, inom ramen för sitt deltagande i Eurogruppens verksamhet, sin roll som fördragens väktare. Det är således möjligt att, med stöd av artikel 340 andra stycket FEUF, göra gällande att unionen ådragit sig

utomobligatoriskt skadeståndsansvar om kommissionen i förekommande fall underlåter att vidta åtgärder för att kontrollera att Eurogruppens politiska överenskommelser är förenliga med unionsrätten.

97 Tribunalen gjorde således en felaktig tolkning och tillämpning av artikel 340 andra stycket FEUF då den, i punkterna 113 och 114 i den första överklagade domen samt i punkterna 109 och 110 i den andra överklagade domen, slog fast att Eurogruppen ska anses vara ett unionsorgan som inrättats genom fördragen och vars akter eller handlanden kan bli föremål för en talan vid unionsdomstolen om utomobligatoriskt skadeståndsansvar för unionen, samt att en motsatt bedömning skulle strida mot principen om en rättslig union.

98 Följaktligen bifaller domstolen rådets överklaganden och upphäver de överklagade domarna, i den del tribunalen avslog rådets invändningar om rättegångshinder avseende talan som väckts av sökandena i första instans i mål C-597/18 P och C-598/18 P mot Eurogruppen.

## Rådets anslutningsöverklaganden i mål C-603/18 P och C-604/18 P

### *Parternas argument*

99 Rådet har, med stöd av kommissionen, till stöd för sina anslutningsöverklaganden åberopat en enda grund. Rådet har därvid gjort gällande att tribunalen, i punkterna 181 och 191 i den första överklagade domen samt i punkterna 180 och 190 i den andra överklagade domen, gjorde fel då den *dels* slog fast att rådet, i enlighet med artikel 2.6 b i beslut 2013/236, krävt att de cypriotiska myndigheterna skulle vidmakthålla eller fortsätta att genomföra den åtgärd som bestod i konvertering till aktier av den inlåning i BoC som inte omfattades av insättningsgaranti, *dels* slog fast att de cypriotiska myndigheterna inte hade något utrymme för att efter eget skön avstå från att konvertera denna inlåning i BoC till aktier. En sådan tolkning strider nämligen, enligt rådet, mot rättspraxis avseende upptagande till sakprövning av en talan om utomobligatoriskt skadeståndsansvar för unionen då talan avser en rättsakt eller ett handlande varigenom en nationell myndighet säkerställer genomförandet av en unionsbestämmelse. Enligt denna rättspraxis ska två kumulativa villkor vara uppfyllda.

100 Det första villkoret är att det ska vara en för en medlemsstat rättsligt bindande rättsakt som kräver att den aktuella åtgärden vidtas. Rådet har beträffande detta villkor först och främst anfört att denna åtgärd vidtogs innan beslut 2013/236 meddelades.

101 Rådet har vidare gjort gällande att klagandena skulle ha åsamkats samma skada även utan detta beslut, och att det endast är de cypriotiska myndigheterna som kan hållas ansvariga för kravet på att vidmakthålla eller fortsätta genomföra nämnda åtgärd. Den i artikel 2.6 b i beslut 2013/236 föreskrivna skyldigheten att göra en oberoende värdering av Laïkis och BoC:s tillgångar förutsätter att den inlåning i BoC som inte omfattades av insättningsgaranti konverterats till aktier, men det är därvid inte fråga om något krav.

102 Rådet har slutligen påpekat att beslut 2013/236 följde den gemensamma praxis som funnits sedan krisen inom eurozonen inleddes. Enligt denna praxis är villkoren för det finansiella stöd som beviljas en medlemsstat som har euron som valuta kopplade till beslut som rådet antar enligt artikel 136 FEUF, vilket säkerställer att de åtgärder av mellanstatlig karaktär som vidtas stämmer överens med de åtgärder som vidtas på unionsnivå.

103 Det andra villkoret är att de nationella myndigheterna inte ska ha något utrymme för skönsmässig bedömning vid genomförandet av unionsbestämmelser. Rådet har hävdat att detta villkor under alla omständigheter inte varit uppfyllt i förevarande fall. Rådet har i detta avseende gjort gällande att

tribunalen gjorde fel då den, i punkterna 186–188 i den första överklagade domen samt i punkterna 185–187 i den andra överklagade domen, fann att de cypriotiska myndigheterna inte haft något utrymme för att efter eget skön avstå från att konvertera den inlåning i BoC som inte omfattades av insättningsgaranti till aktier, med motiveringen att beslut 2013/236 var bindande för Republiken Cypern och hade rättsligt bindande rättsverkningar. Tribunalens resonemang innebär därvid att det andra villkoret blir överflödigt i förhållande till det första villkoret (se punkt 100 ovan), och resonemanget blir motsägelsefullt i det att tribunalen, i punkt 178 i den första överklagade domen samt i punkt 177 i den andra överklagade domen, fann att beslut 2013/236 däremot gav de cypriotiska myndigheterna ett utrymme för skönsmässig bedömning för att fastställa de särskilda tillvägagångssätt som krävs enligt artikel 2.6 b i beslutet för att integrera Laïki i BoC.

104 Rådet har vidare gjort gällande att de cypriotiska myndigheterna hade ett utrymme för skönsmässig bedömning då den inlåning i BoC som inte omfattas av insättningsgaranti skulle konverteras till aktier; detta vinner stöd i att artikel 2.6 b i beslut 2013/236 är avfattad i allmänna ordalag och inte innehåller några särskilda bestämmelser om hur denna konvertering ska ombesörjas.

105 Klagandena har yrkat att rådets anslutningsöverklaganden ska avvisas. Klagandena anser att syftet med rådets anslutningsöverklaganden i själva verket är att få domstolen att företa en omprövning av de faktiska omständigheterna. I vart fall ska rådets anslutningsöverklaganden ogillas. Klagandena har därvid gjort gällande att artikel 2.6 b i beslut 2013/236 innebär ett förbud för de cypriotiska myndigheterna att avstå från att konvertera den inlåning i BoC som inte omfattas av insättningsgaranti till aktier. Om de cypriotiska myndigheterna hade avstått från denna konvertering så skulle de därigenom ha bortsett från att denna bestämmelse innehåller en exakt angiven skyldighet för dem att genomföra konverteringen och även underlåtit att beakta att beslut 2013/236 är tvingande.

### *Domstolens bedömning*

106 Enligt fast rättspraxis är unionsdomstolen, i enlighet med artikel 268 FEUF jämförd med artikel 340 andra stycket FEUF, endast behörig att förordna om ersättning för skada som orsakats av unionens institutioner eller av deras anställda under tjänsteutövning, det vill säga ersättning för skada som kan aktualisera utomobligatoriskt skadeståndsansvar för unionen. Däremot kan skador som orsakats av nationella myndigheter endast aktualisera skadeståndsansvar för dessa nationella myndigheter, och det är endast nationella domstolar som är behöriga att säkerställa att ersättning utgår för sådana skador (dom av den 7 juli 1987, L'Étoile commerciale och CNTA/kommissionen, 89/86 och 91/86, EU:C:1987:337, punkt 17 och där angiven rättspraxis).

107 Vid bedömningen av huruvida unionsdomstolen är behörig, ska det således prövas huruvida det är en unionsinstitution som vidtagit den påstått rättsstridiga åtgärd som utgör grunden för skadeståndsyrkandet och huruvida en nationell myndighet inte kan hållas ansvarig för åtgärden.

108 Tribunalen erinrade om dessa principer i punkterna 83 och 84 i den första överklagade domen samt i punkterna 79 och 80 i den andra överklagade domen; det var utifrån dessa principer som tribunalen särskilt prövade huruvida rådet, genom artikel 2.6 b i beslut 2013/236, hade krävt att de cypriotiska myndigheterna skulle vidmakthålla eller fortsätta genomföra integrationsåtgärderna avseende Laïki och åtgärderna för konvertering av sådan inlåning i BoC som inte omfattades av insättningsgaranti till aktier samt, i förekommande fall, huruvida Republiken Cypern i enlighet med denna bestämmelse därvid hade ett utrymme för skönsmässig bedömning.

109 Domstolen erinrar inledningsvis om att det i nämnda bestämmelse anges att det makroekonomiska anpassningsprogrammet för Republiken Cypern föreskriver att man ska ”[u]pprätta en oberoende värdering av tillgångarna i [BoC] och [Laïki] och snabbt integrera verksamheten i [Laïkis] i [BoC]. Värderingen ska slutföras snabbt för att göra det möjligt att slutföra [BoC:s] konvertering från inlåning till aktier”.

110 Vid sin prövning av artikel 2.6 b i beslut 2013/236 påpekade tribunalen för det första, i punkt 180 i den första överklagade domen och i punkt 179 i den andra överklagade domen, att denna bestämmelse kräver att en oberoende värdering av de berörda bankernas tillgångar genomförs inom en frist som gör det möjligt att genomföra en sådan konvertering samt att det, underförstått men med nödvändighet, framgår av nämnda bestämmelse att de cypriotiska myndigheterna inte gavs något utrymme att avstå från denna konvertering. Av detta drog tribunalen, i punkt 181 i den första överklagade domen och i punkt 180 i den andra överklagade domen, slutsatsen att rådet, genom nämnda artikel 2.6 b i beslut 2013/236, krävt att Republiken Cypern skulle vidmakthålla eller fortsätta genomföra konverteringen av den inlåning i BoC som inte omfattades av insättningsgaranti till aktier.

111 Domstolen finner att tribunalen, i de avsnitt i de överklagade domarna som återgetts i föregående punkt, inte gjorde någon oriktig bedömning. Det framgår nämligen av själva ordalydelsen i artikel 2.6 b i beslut 2013/236 att värderingen av BoC:s tillgångar, och konverteringen till aktier av sådan inlåning i BoC som inte omfattas av insättningsgaranti, i tekniskt hänseende är koppade till varandra. Genom denna värdering fastställde man genomsnittspriset för en aktie som insättarna skulle erhålla i stället för sina banktillgodohavanden, och det enda syftet med att föreskriva värderingen var att konverteringen skulle kunna genomföras.

112 I motsats till vad rådet har hävdat, finner domstolen vidare att det är ovidkommande att beslut 2013/236 antogs efter antagandet av den åtgärd som innebar att den inlåning i BoC som inte omfattas av insättningsgaranti skulle konverteras till aktier. Såsom tribunalen med rätta påpekade i punkterna 157, 159 och 160 i den första överklagade domen samt i punkterna 156, 158 och 159 i den andra överklagade domen kunde det visserligen inte anses att rådet krävt att denna åtgärd skulle vidtas, men det fanns likväl anledning att kontrollera huruvida rådet genom beslut 2013/236 tvingat Republiken Cypern att vidmakthålla eller fortsätta genomföra denna åtgärd; i punkt 181 i den första överklagade domen och i punkt 180 i den andra överklagade domen fann tribunalen att så hade varit fallet.

113 Rådet kan således inte vinna framgång med sin kritik mot tribunalens bedömning i punkterna 180 och 181 i den första överklagade domen samt i punkterna 179 och 180 i den andra överklagade domen.

114 För det andra prövade tribunalen, i punkterna 183–190 i den första överklagade domen samt i punkterna 182–189 i den andra överklagade domen, huruvida Republiken Cypern hade ett utrymme för skönsmässig bedömning för att frigöra sig från kravet på vidmakthållande eller fortsatt genomförande av konverteringen till aktier av sådan inlåning i BoC som inte omfattas av insättningsgaranti. I punkterna 186 och 187 i den första överklagade domen samt i punkterna 185 och 186 i den andra överklagade domen preciserade tribunalen inledningsvis att beslut 2013/236 var bindande för Republiken Cypern i alla delar, inbegripet artikel 2.6 b i beslutet, eftersom bestämmelserna i beslutet helt och hållet hade avfattats i tvingande ordalag. I punkt 188 i den första överklagade domen och i punkt 189 i den andra överklagade domen underströk tribunalen att beslutet var avsett att medföra bindande rättsverkningar. Slutligen påpekade tribunalen, i punkterna 189 och 190 i den första överklagade domen samt i punkterna 188 och 189 i den andra överklagade domen, att rådet, för att efterkomma tribunalens processledningsåtgärder, hade angett att beslut 2013/236 följer en gemensam praxis som funnits sedan inledningen av krisen i eurozonen, enligt vilken villkoren för finansiellt stöd till en medlemsstat som har euron som valuta är kopplade till beslut som antas av rådet med stöd av artikel 136 FEUF i syfte att säkerställa koherensen mellan de mellanstatliga åtgärderna och unionens åtgärder. Härav drog tribunalen, i punkt 191 i den första överklagade domen och i punkt 190 i den andra överklagade domen, slutsatsen att Republiken Cypern inte hade något utrymme för skönsmässig bedömning för att avstå från att till aktier konvertera sådan inlåning i BoC som inte omfattades av insättningsgaranti.

115 Domstolen delar rådets bedömning att detta resonemang utgör en felaktig rättstillämpning.

116 Artikel 2.6 b i beslut 2013/236 kräver nämligen endast i allmänna ordalag att de cypriotiska myndigheterna ska vidmakthålla eller fortsätta genomföra denna konvertering, men bestämmelsen definierar inte de särskilda konverteringsvillkoren; mot denna bakgrund gjorde tribunalen fel då den, i punkterna 183–191 i den första överklagade domen och i punkterna 182–190 i den andra överklagade domen, slog fast att de cypriotiska myndigheterna inte hade något utrymme för skönsmässig bedömning vid fastställandet av hur konverteringen skulle genomföras, i synnerhet när det gällde att bestämma hur många aktier som insättarna i BoC skulle få i utbyte mot de insatta banktillgodohavanden i BoC som inte omfattas av insättningsgarantin samt vilket värde som dessa aktier skulle ges.

117 Mot denna bakgrund finner domstolen att tribunalen gjorde en uppenbart oriktig bedömning i ovannämnda punkter i de överklagade domarna. Med anledning av tribunalens oriktiga bedömning i detta avseende finner domstolen att de överklagade domarna ska upphävas i den del där tribunalen avslog rådets invändningar om rättegångshinder med avseende på artikel 2.6 b i beslut 2013/236.

118 Anslutningsöverklagandena ska därmed bifallas.

## Klagandenas överklaganden i mål C-603/18 P och C-604/18 P

119 Klagandena har åberopat åtta grunder till stöd för sina överklaganden.

### *Den första grunden*

#### *Parternas argument*

120 Inom ramen för den första grunden har klagandena i huvudsak gjort gällande följande. I punkterna 115–118, 127 och 132 i den första överklagade domen samt i punkterna 111–114, 123 och 128 i den andra överklagade domen gjorde tribunalen en rad felbedömningar och missuppfattade åberopad bevisning i ett antal avseenden. Tribunalen gjorde dessa fel i det att den *dels* slog fast att Eurogruppen i sitt uttalande av den 25 mars 2013 inte krävt att Republiken Cypern skulle anta de dekret som avses i punkterna 20–24 ovan, *dels* slog fast att avtalet mellan företrädarna för de medlemsstater som har euron som valuta (i vilket avtal det angavs att den FSF skulle beviljas Republiken Cypern endast om landet vidtog de i dekreten angivna åtgärderna) (nedan kallat villkorsavtalet) utformats av finansministrarna i de medlemsstater som har euron som valuta i egenskap av medlemmar i ESM-rådet och inte i egenskap av medlemmar i Eurogruppen.

121 Kommissionen och rådet anser att överklagandena inte kan tas upp till sakprövning såvitt avser den första grunden. I vart fall har de gjort gällande att överklagandena inte kan bifallas i sak såvitt avser denna grund.

#### *Domstolens bedömning*

122 Domstolen finner att den första grunden – i likhet med tribunalens bedömning som kritiseras däri – bygger på antagandet i punkt 113 i den första överklagade domen och i punkt 109 i den andra överklagade domen att Eurogruppen är ett unionsorgan som inrättats genom fördragen och vars akter och handlanden kan aktualisera utomobligatoriskt skadeståndsansvar för unionen enligt artikel 340 andra stycket FEUF. Såsom framgår av domstolens prövning av rådets överklaganden i målen C-597/18 P och C-598/18 P, är detta antagande emellertid felaktigt. Överklagandena kan således inte vinna bifall såvitt avser den första grunden.

***Den andra, den tredje och den fjärde grunden***

*Parternas argument*

123 Domstolen kommer att pröva den andra, den tredje och den fjärde grunden gemensamt. Klagandena har i dessa grunder i huvudsak kritiserat tribunalen för att ha gjort en felaktig rättstillämpning eller en felaktig bedömning samt för att ha förvrängt uppgifter när det gäller följande omständigheter: ECB:s pressmeddelande av den 21 mars 2013; förhandlingen om och ingåendet av samförståndsavtalet av den 26 april 2013; ”kommissionens överväganden om att de åtgärder som vidtagits av de cypriotiska myndigheterna var förenliga med villkoren”; kommissionens och ECB:s godkännande av att de olika delarna av den finansiella stödfaciliteten betaldes ut till Republiken Cypern; Eurogruppens uttalanden av den 12 april, den 13 maj och den 13 september 2013 samt beslut 2013/236.

124 Klagandena har särskilt kritiserat de slutsatser som tribunalen kom fram till efter att ha undersökt denna bevisning, nämligen att motparterna inte krävt att de cypriotiska myndigheterna skulle vidta de åtgärder som anges i de dekret som nämns i punkterna 20–24 ovan; klagandena har som skäl för denna kritik bland annat anfört att motparternas olika akter och handlanden kan anses vara ett ”kontinuum”, där varje akt och varje handlande behövts för att Republiken Cypern skulle vidmakthålla eller fortsätta genomföra dessa åtgärder. Motparterna kan därmed anses har samordnat sina åtgärder.

125 Klagandena har dessutom gjort gällande att enligt artikel 14.4 i protokoll (nr 4) om stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget (nedan kallad stadgan för ECB), innebär ECB:s befogenhet att sätta stopp för akut likviditetsstöd att en nationell centralbank inte kan vara exklusivt behörig att bevilja sådant stöd. Det är därför som det enligt klagandena ska anses att ECB i sitt pressmeddelande av den 21 mars 2013 krävde att de cypriotiska myndigheterna skulle vidta de åtgärder som anges i punkten ovan.

126 Motparterna har bestritt klagandenas argument.

*Domstolens bedömning*

127 Det följer av artikel 256 FEUF, artikel 58 första stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol, artikel 168.1 d och artikel 169 i domstolens rättegångsregler att det i ett överklagande klart ska anges på vilka punkter den överklagade domen ifrågasätts samt de rättsliga grunder som särskilt åberopas till stöd för yrkandet om upphävande. Ett överklagande som inte innehåller något argument som särskilt syftar till att visa att det har skett en felaktig rättstillämpning i den överklagade domen och som endast upprepar grunder och argument som redan har anförts vid tribunalen uppfyller, enligt domstolens fasta praxis, inte detta krav. Ett sådant överklagande utgör nämligen endast en begäran om omprövning av den ansökan som ingetts till tribunalen, vilket faller utanför domstolens behörighet (se, bland annat, dom av den 4 juli 2000, Bergaderm och Goupil/kommissionen, C-352/98 P, EU:C:2000:361, punkt 35, och beslut av den 27 maj 2020, Paix et justice pour les juifs séfarades en Israël/kommissionen och Europarådet, C-798/19 P, ej publicerat, EU:C:2020:389, punkterna 10 och 11 och där angiven rättspraxis).

128 Domstolen är enligt fast rättspraxis varken behörig att fastställa de faktiska omständigheterna eller, i princip, att bedöma den bevisning som tribunalen har godtagit till stöd för dessa omständigheter (se, för ett liknande resonemang, dom av den 8 maj 2003, T. Port/kommissionen, C-122/01 P, EU:C:2003:259, punkt 27, och dom av den 25 oktober 2007, Komninou m.fl./kommissionen, C-167/06 P, ej publicerad, EU:C:2007:633, punkt 40). Med undantag för då tribunalen har missuppfattat omständigheterna utgör bedömningen av de omständigheter som åberopats vid tribunalen inte en rättsfråga som ska prövas av domstolen (se, bland annat, dom av den 28 maj 1998, New Holland Ford/kommissionen, C-8/95 P, EU:C:1998:257, punkt 26).

129 Domstolen finner, för det första, att de argument som klagandena framfört inom ramen för den andra, den tredje och den fjärde grunden är verkningslösa och de ska därför lämnas utan avseende i den mån som dessa argument avser Eurogruppens uttalanden av den 12 april, den 13 maj och den 13 september 2013. Som skäl för denna bedömning hänvisar domstolen till de överväganden som återfinns i punkt 122 ovan.

130 För det andra konstaterar domstolen att klagandena visserligen åberopat den andra, den tredje och den fjärde grunden med åberopande av att tribunalen missuppfattat de faktiska omständigheterna och åberopad bevisning; i själva verket har klagandena emellertid därvid endast upprepat de argument som de redan har anfört vid tribunalen, nämligen att motparternas olika akter och handlanden kan anses ingå i ett ”kontinuum”. Klagandena har därmed framställt dessa argument med avsikten att domstolen ska företa en omprövning av dessa argument, vilket domstolen inte är behörig att göra.

131 För det tredje gör domstolen följande bedömning vad gäller klagandenas argument angående förhandlingen om och ingåendet av samförståndsavtalet av den 26 april 2013, ”kommissionens överväganden om att de åtgärder som vidtagits av de cypriotiska myndigheterna var förenliga med villkoren” samt kommissionens och ECB:s godkännande av att de olika delarna av den finansiella stödfaciliteten betaldes ut till Republiken Cypern. Tribunalen gjorde en riktig bedömning då den i punkterna 167–169 i den första överklagade domen samt i punkterna 166–168 i den andra överklagade domen slog fast att de uppgifter som anförtrotts kommissionen och ECB inom ramen för ESM-fördraget inte medför någon egen beslutanderätt, vilket innebär att de åtgärder som kommissionen och ECB vidtar inom ramen för samma fördrag endast kan leda till ansvar för ESM (dom av den 20 september 2016, Ledra Advertising m.fl./kommissionen och ECB, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, punkt 53 och där angiven rättspraxis).

132 Tribunalen gjorde således inte någon felaktig rättstillämpning när den fann att de i föregående punkt nämnda åtgärderna inte skulle tillskrivas kommissionen och ECB, utan ESM. Såsom framgår av punkterna 201–204 i den första överklagade domen och av punkterna 200–203 i den andra överklagade domen föregrep tribunalen därvid inte prövningen av huruvida kommissionen och ECB – inom ramen för förhandlingen om och ingåendet av samförståndsavtalet av den 26 april 2013, eller inom ramen för övervakningen av tillämpningen av de av de cypriotiska myndigheterna antagna åtgärderna – hade, i samband med kontrollen av att unionsrätten hade iakttagits, agerat rättsstridigt på sätt som kunde ådra unionen utomobligatoriskt skadeståndsansvar.

133 Vad för det fjärde gäller klagandenas argument – under åberopande av artikel 14.4 i stadgan för ECB – att ECB, i samband med beviljandet av akut likviditetsstöd, hade krävt att de cypriotiska myndigheterna skulle vidta de åtgärder som avses i punkt 124 ovan, gör domstolen följande bedömning. Genom detta argument upprepar klagandena endast de argument som de redan framfört vid tribunalen. Efter en nogsam prövning av detta argument, i punkterna 134–155 i den första överklagade domen samt i punkterna 130–151 i den andra överklagade domen, fann tribunalen att klagandena inte kunde vinna framgång med detta argument. I enlighet med rättspraxis (se punkt 127 ovan) kan ett sådant argument således inte tas upp till sakprövning och ska därför avvisas.

134 När det för det femte gäller beslut 2013/236, och närmare bestämt Laïkis integrering i BoC (se artikel 2.6 b i beslut 2013/236), gör domstolen följande bedömning. Tribunalen gjorde inte fel då den, i punkt 178 i den första överklagade domen och i punkt 177 i den andra överklagade domen, slog fast att det i denna bestämmelse inte angavs att denna integreringsåtgärd skulle genomföras på något särskilt sätt, vilket innebar att de cypriotiska myndigheterna i vart fall förfogade över ett betydande utrymme för skönsmässig bedömning för att bestämma hur åtgärden skulle genomföras.

135 Mot denna bakgrund kan överklagandena inte vinna bifall såvitt avser den andra, den tredje och den fjärde grunden.

***Den femte grunden***

*Parternas argument*

136 Inom ramen för den femte grunden har klagandena gjort gällande följande. Tribunalen gjorde en felaktig rättstillämpning när den, i punkt 218 i den första överklagade domen och i punkt 217 i den andra överklagade domen, fann att deras talan skulle avvisas i den del som avsåg den interna räddningsaktionen gällande Laïki. Som skäl i denna del angav tribunalen att klagandena endast hade angett att aktierna i banken – som en följd av de av de cypriotiska myndigheterna vidtagna åtgärderna – hade ”dragits in” utan ekonomiskt vederlag eller att aktiernas ekonomiska värde hade ”helt utplånats”, och att klagandena därvid varken hade påvisat något samband mellan rättsstridiga bestämmelser i beslut 2013/236 och åberopad skada eller hade preciserat på vilket sätt rådet skulle ha varit medvållande till skadans uppkomst.

137 För det första anser klagandena att det klart framgår av bilagan till Eurogruppens uttalande av den 25 mars 2013 och av skäl 5 i beslut 2013/236 att aktieägarna i Laïki var tvungna att ta på sig kostnaden för att rädda banken, vilket var att likställa med en skuldnedskrivningsåtgärd.

138 Klagandena har, för det andra, hävdat att tribunalens motivering i punkt 218 i den första överklagade domen och i punkt 217 i den andra överklagade domen står i motsatsförhållande till tribunalens hänvisning i punkt 506 i den första överklagade domen och i punkt 505 i den andra överklagade domen till ”skuldnedskrivning avseende de berörda bankerna”.

139 Kommissionen har bestritt klagandenas argument.

*Domstolens bedömning*

140 Vad först gäller klagandenas argument avseende innehållet i bilagan till Eurogruppens uttalande av den 25 mars 2013, gör domstolen följande bedömning. Med hänvisning till de överväganden som anförts ovan i punkt 122 finner domstolen att detta argument är verkningslöst och därför ska lämnas utan avseende.

141 Vad vidare gäller skäl 5 i beslut 2013/236 konstaterar domstolen att klagandena inte har gjort gällande att tribunalen skulle ha missuppfattat saken i denna del. Klagandena har i själva verket framställt detta argument med avsikt att domstolen ska företa en omprövning avseende detta skäl, vilket – i enlighet med vad som framgår av ovannämnd rättspraxis (se punkterna 127 och 128 ovan) – faller utanför domstolens behörighet.

142 Vad slutligen gäller klagandenas påstående att domskälen i de överklagade domarna är motsägelsefulla, erinrar domstolen om att frågan huruvida motiveringen av en dom från tribunalen är motsägelsefull utgör en rättsfråga vilken som sådan kan åberopas i ett mål om överklagande (dom av den 16 juli 2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland/kommissionen, C-385/07 P, EU:C:2009:456, punkt 71 och där angiven rättspraxis).

143 Domstolen finner emellertid att det i förevarande fall inte föreligger något sådant motsatsförhållande mellan punkt 218 och punkt 506 i den första överklagade domen samt mellan punkt 217 och punkt 505 i den andra överklagade domen som skulle kunna föranleda domstolen att upphäva dessa båda domar.

144 Det framgår nämligen av punkt 218 i den första överklagade domen och av punkt 217 i den andra överklagade domen att tribunalen konstaterade att de dekret som nämns i punkterna 20–24 ovan inte innebar någon föreskrift om att aktierna i Laïki skulle vara föremål för någon skuldnedskrivningsåtgärd. Klagandena har inte bestritt att det i dessa dekret endast föreskrivs att Laïkis filialer i Grekland skulle

avyttras, att vissa tillgångar och skulder skulle överföras från Laïki till BoC och att 18 procent av BoC:s nya aktiekapital skulle tilldelas Laïki. Klagandena har således inte bestritt att det i dessa dekret inte föreskrivs någon skuldnedskrivningsåtgärd vad gäller aktieägarna i Laïki. När det sedan gäller punkt 506 i den första överklagade domen och punkt 505 i den andra överklagade domen, anges det däri att enligt en rapport från IMF från maj 2013 var nödvändigheten av att skilja mellan solventa och insolventa banker ett av skälen till att skuldnedskrivning avseende Laïki och BoC prioriterades framför en engångsskatt på inlåningen i samtliga cypriotiska banker, såväl inlåning som omfattades av insättningsgaranti som inlåning som inte omfattades av sådan garanti. Detta allmänna konstaterande hänför sig således inte specifikt till nämnda dekret, såsom tribunalen uttryckligen har analyserat dem i punkt 218 i den första överklagade domen och i punkt 217 i den andra överklagade domen. Tribunalen kan därmed inte kritiseras för att i domskälen ha fört motsägelsefulla resonemang.

145 Domstolen finner i vart fall att klagandenas argument inte kan anses vederlägga tribunalens slutsatser i punkt 218 i den första överklagade domen och i punkt 217 i den andra överklagade domen. I dessa båda punkter fann tribunalen att det i talan i första instans inte hade preciserats på vilket sätt rådet, genom antagandet av beslut 2013/236, skulle ha varit medvållande till den skada som Laïkis aktieägare åsamkats.

146 Överklagandena kan följaktligen inte vinna bifall såvitt avser den femte grunden.

### *Den sjätte grunden*

*Parternas argument*

147 Den sjätte grunden består av tre delgrunder. Klagandena har därvid i huvudsak gjort gällande att tribunalen gjorde en felaktig rättstillämpning när den slog fast att klagandenas rätt till egendom inte hade åsidosatts med anledning av unionsinstitutionernas rättsakter och handlande.

148 Den första delgrunden handlar om *dels* BoC:s övertagande av inlåning i Laïki som omfattades av insättningsgaranti och upprätthållande av inlåning i Laïki som inte omfattas av insättningsgaranti, *dels* konvertering till aktier av 37,5 procent av inlåning i BoC som inte omfattades av insättningsgaranti och *dels* tillfällig frysning av en annan del av denna inlåning som inte omfattades av insättningsgaranti. Klagandena har i denna del först och främst påpekat att domstolen i dom av den 20 september 2016, Ledra Advertising m.fl./kommissionen och ECB (C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701) endast prövade punkterna 1.23–1.27 i samförståndsavtalet av den 26 april 2013.

149 Klagandena har vidare gjort gällande att tribunalen gjorde en felaktig bedömning i punkt 285 i den första överklagade domen och i punkt 284 i den andra överklagade domen. I dessa punkter fann tribunalen att inskränkningarna i rätten till egendom var föreskrivna i lag, trots att unionen då de aktuella åtgärderna vidtogs för det första inte hade någon befogenhet att förordna om interna räddningsaktioner eller resolution av berörda banker. För det andra antogs lagen av den 22 mars 2013 först efter det att motparterna utsatt de cypriotiska myndigheterna för extrema påtryckningar, vilket framgår av lagens innehåll (dikterat av kommissionen) och datumet för lagens antagande (det vill säga dagen efter den dag då ECB beslutade att sätta stopp för akut likviditetsstöd). Det i artikel 52.1 i stadgan föreskrivna kvalitetskravet på lagstiftning kan således inte anses vara uppfyllt. För det tredje föreskrivs det i lagen av den 22 mars 2013 – i motsats till vad tribunalen fann i punkt 276 i den första överklagade domen och i punkt 275 i den andra överklagade domen – inte någon faktisk garanti för de berörda bankernas fordringsägare och aktieägare; ej heller kan denna lag anses värna rätten till ett effektivt domstolsskydd. För det fjärde gjorde tribunalen en felaktig rättstillämpning och missuppfattade bevisningen när den, i punkt 282 i den första överklagade domen och i punkt 281 i den andra överklagade domen, fann att det inte hade varit möjligt att genomföra något föregående samrådsförfarande då skyndsamhet var påkallad.

150 Klagandena anser slutligen att de aktuella åtgärderna strider mot proportionalitetsprincipen, eftersom andra, mindre ingripande åtgärder hade kunnat vidtas. De har i detta avseende för det första preciserat att den omständigheten att det cypriotiska parlamentet inte godkände skatten på bankinsättningar inte utgjorde skäl för att vidta en mer restriktiv åtgärd. För det andra är situationen för Republiken Cypern helt jämförbar med situationen för de övriga medlemsstater som har euron som valuta och som ansökt om finansiellt stöd. För det tredje har klagandena erinrat om att domstolen i sin dom av den 16 juni 2015, Gauweiler m.fl. (C-62/14, EU:C:2015:400), uttalat att ECB förfogar över många olika verktyg som kan tillgripas för att stilla situationen på finansmarknaderna, garantera eurons stabilitet och främja finansiell stabilitet. För det fjärde är det inte förenligt med proportionalitetsprincipen att tillämpa en icke progressiv värdeminskning på banktillgodohavanden överstigande 100 000 euro.

151 Den sjätte grundens andra del handlar om nedskrivningen av det nominella värdet på stamaktierna i BoC från en euro till en cent samt om avyttringen av de grekiska filialerna. Klagandena har beträffande denna andra delgrund hänvisat till de argument som de framfört inom ramen för den första delgrunden. De har dessutom gjort gällande att tillvägagångssättet då de grekiska filialerna avyttrades inte var öppet, transparent och icke-diskriminerande.

152 Som tredje delgrund har klagandena gjort gällande följande. Tribunalen gjorde en felaktig rättstillämpning när den fann att ECB:s agerande i förhållande till det akuta likviditetsstödet inte utgjorde något uppenbart åsidosättande vare sig av artikel 14.4 i stadgan för ECB, av principen om god förvaltningssed eller av kraven på skälighet och koherens. För det första har klagandena anfört att ECB, i motsats till vad tribunalen slog fast i punkt 377 i den första överklagade domen och i punkt 376 i den andra överklagade domen, krävde att de åtgärder som avses i punkt 124 ovan skulle vidtas; detta vinner stöd i de argument som klagandena anfört inom ramen för den andra grunden. För det andra agerade ECB på ett rättsvidrigt sätt i det att ECB – med anledning av det stora utrymme för skönsmässig bedömning som ECB förfogar över för att besluta om en bank är solvent, och således om akut likviditetsstöd ska beviljas banken – i sitt beslutsfattande förfarit på ett sätt som strider mot artikel 52.1 i stadgan. För det tredje gjorde tribunalen fel då den i punkt 400 i den första överklagade domen och i punkt 399 i den andra överklagade domen slog fast att ECB:s pressmeddelande av den 21 mars 2013 uppfyllde kravet på motivering, i det att det utifrån detta pressmeddelande var möjligt att få kännedom om skälen för det beslut som ECB-rådet fattat samma dag.

153 Motparterna har bestritt klagandenas argument.

*Domstolens bedömning*

154 Domstolen erinrar inledningsvis om – i likhet med vad tribunalen gjorde i punkt 254 i den första överklagade domen och i punkt 253 i den andra överklagade domen – att den i artikel 17 i stadgan stadfästa rätten till egendom inte är någon absolut rättighet (dom av den 20 september 2016, Ledra Advertising m.fl./kommissionen och ECB, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, punkt 69).

155 Enligt artikel 52.1 i stadgan ska varje begränsning i utövandet av de rättigheter och friheter som erkänns i stadgan dock vara föreskriven i lag och förenlig med det väsentliga innehållet i dessa rättigheter och friheter. Begränsningar får, med beaktande av proportionalitetsprincipen, endast göras om de är nödvändiga och faktiskt svarar mot mål av allmänt samhällsintresse som erkänns av unionen eller behovet av skydd för andra människors rättigheter och friheter (dom av den 31 januari 2019, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl./rådet, C-225/17 P, EU:C:2019:82, punkt 101).

156 När det gäller den sjätte grundens första del konstaterar domstolen följande. Tribunalen gjorde inte fel då den, i punkt 261 i den första överklagade domen och i punkt 260 i den andra överklagade domen, fann att domstolens bedömning i punkterna 73 och 74 i domen av den 20 september 2016, Ledra

Advertising m.fl./kommissionen och ECB (C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701), med avseende på den första gruppen av åtgärder som nämns i punkterna 1.23–1.27 i samförståndsavtalet av den 26 april 2013, var relevant i förevarande fall.

157 När det, för det första, gäller klagandenas invändning att inskränkningarna i deras rätt till egendom inte föreskrivits i lag och i synnerhet klagandenas argument att unionen, då de i punkt 124 ovan angivna åtgärderna vidtogs, inte fick kräva någon skuldnedskrivning eller resolution avseende de berörda bankerna, konstaterar domstolen i vart fall följande. Tribunalen gjorde, i punkt 284 i den första överklagade domen och i punkt 283 i den andra överklagade domen, en korrekt bedömning då den fann att den omständigheten att det under den aktuella tidsperioden inte hade vidtagits några harmoniseringsåtgärder på unionsnivå angående skuldnedskrivning för banker inte innebär att det inte var tillåtet för medlemsstaterna att besluta om skuldnedskrivningsåtgärder. Vidtagandet av sådana åtgärder kan dock inte medföra att unionen ådrar sig utomobligatoriskt skadeståndsansvar. Vad därefter gäller systemet för bankresolution uttalade sig tribunalen inte angående frågan huruvida det vid den aktuella tidpunkten fanns någon unionsrättslig grund för ett sådant system. Klagandenas argument i denna del är därför verkningslöst och ska lämnas utan avseende.

158 Vad vidare gäller klagandenas argument *att* motparterna utövade extrema påtryckningar gentemot de cypriotiska myndigheterna för att de skulle anta lagen av den 22 mars 2013, *att* det i artikel 52.1 i stadgan angivna kvalitetskravet avseende lagstiftning inte är uppfyllt och *att* nämnda lag varken innehöll någon garanti till förmån för de berörda bankernas fordringsägare och aktieägare eller värnade ett effektivt domstolsskydd, konstaterar domstolen följande. Klagandena har i själva verket framställt dessa argument med avsikt att få domstolen att göra en omprövning av de faktiska omständigheter och den bevisning som åberopats vid tribunalen; klagandena har emellertid inte styrkt att tribunalen – vid sin bedömning i punkterna 274–281 i den första överklagade domen samt i punkterna 273–280 i den andra överklagade domen – skulle ha missuppfattat de faktiska omständigheterna och bevisningen i den överklagade domen. Såsom framgår av rättspraxis (se punkterna 127 och 128 ovan) kan sådana argument inte tas upp till sakprövning i ett mål om överklagande.

159 När det gäller klagandenas argument att det, i motsats till vad tribunalen slog fast i punkt 282 i den första överklagade domen och i punkt 281 i den andra överklagade domen, hade varit möjligt att i förväg samråda med insättare och aktieägare i de berörda bankerna, konstaterar domstolen följande. Tribunalen gjorde en riktig bedömning när den, i nämnda punkter i de överklagade domarna, till grund för sitt resonemang hänvisade till den dom som Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna meddelat den 21 juli 2016, Mamatas m.fl. mot Grekland (CE:ECHR:2016:0721JUD006306614). Det framgår av denna dom att kravet på att varje inskränkning i rätten till egendom ska föreskrivas i lag inte kan förstås så, att berörda personer borde ha beretts tillfälle att lägga fram sin sak innan nämnda lag antogs, särskilt då ett sådant föregående samråd oundvikligen skulle ha försenat vidtagandet av åtgärder vars syfte var att förhindra att de aktuella bankerna kollapsade.

160 Vad för det andra gäller invändningen om att proportionalitetsprincipen har åsidosatts, erinrar domstolen om följande. Enligt denna princip är det påkallat att de åtgärder som föreskrivs i en unionsbestämmelse är ägnade att säkerställa att de legitima mål som eftersträvas med den berörda lagstiftningen uppnås och att dessa åtgärder inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål (dom av den 31 januari 2019, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl./rådet, C-225/17 P, EU:C:2019:82, punkt 102 och där angiven rättspraxis).

161 I förevarande fall beaktade tribunalen först, i punkt 255 i den första överklagade domen och i punkt 254 i den andra överklagade domen, det mål av allmänintresse som eftersträvades med motparternas rättsakter och handlanden, nämligen att säkerställa stabiliteten i det cypriotiska finanssystemet och i euroområdet i dess helhet.

162 Därefter prövade tribunalen, i punkterna 302–313 i den första överklagade domen och i punkterna 301–312 i den andra överklagade domen, klagandenas kritik mot att mindre ingripande åtgärder inte hade vidtagits för att uppnå det eftersträvade målet. Tribunalen tog i detta avseende hänsyn till att det cypriotiska parlamentet den 19 mars 2013 hade underkänt införandet av en skatt på samtliga bankinsättningar. Tribunalen beaktade även de olägenheter eller den brist på alternativa lösningar som nämns i punkt 11 i IMF-rapporten från maj 2013, de betydande värden som, såväl för skattebetalarna som för insättarna, skulle gå förlorade om Republiken Cypern lämnade euroområdet och svagheterna i ett sådant progressivt nedskrivningssystem som motparterna föreslagit och som skulle beakta storleken på insättningarna i de berörda bankerna.

163 Slutligen underkände tribunalen, i punkterna 311 och 312 i den första överklagade domen samt i punkterna 310 och 311 i den andra överklagade domen, jämförelsen mellan situationen för Republiken Cypern och situationen för andra medlemsstater som har euron som valuta och som erhållit finansiellt stöd. Som skäl för sin bedömning angav tribunalen att den finansiella sektorn i Republiken Cypern utmärkte sig genom att vara överdimensionerad i förhållande till storleken på landets ekonomi.

164 Mot bakgrund av tribunalens nogsamma bedömning finner domstolen att tribunalen inte gjorde någon oriktig bedömning och ej heller åsidosatte proportionalitetsprincipen, när den fann att de alternativa åtgärderna till rekapitalisering av de berörda bankerna inte skulle ha varit mindre ingripande än de vidtagna åtgärderna och att de berörda bankerna, om de inte rekapitaliserades, skulle ha utsatts för risken att tvingas upphöra med sin verksamhet och försättas i konkurs under oordnade former, varvid en sådan konkurs skulle kunna bli systemisk genom att snabbt sprida sig till andra medlemsstater, eller till och med till hela bankväsendet i euroområdet.

165 Överklagandena kan således inte vinna bifall såvitt avser den sjätte grundens första del.

166 Vad gäller den andra delen av den sjätte grunden konstaterar domstolen följande. Klagandena har endast gjort en allmän hänvisning till de argument som de framställt inom ramen för den första delen av denna grund. Av de skäl som angetts i punkterna 156–165 ovan finner domstolen således att klagandena inte kan vinna framgång med dessa argument.

167 Vad därefter gäller klagandenas invändning att de grekiska filialerna inte avyttrats inom ramen för ett öppet, transparent och icke-diskriminerande förfarande, påpekar domstolen följande. Klagandena har endast hänvisat till den bevisning som de åberopat vid tribunalen, och de har därvid inte angett vilken bevisning som tribunalen ska ha missuppfattat. I enlighet med rättspraxis (se punkt 128 ovan) anser domstolen sig emellertid inte vara behörig att i ett mål om överklagande pröva en sådan invändning.

168 Överklagandena kan därmed inte bifallas såvitt avser den sjätte grundens andra del.

169 När det gäller den tredje delen av den sjätte grunden – särskilt där klagandena invänt mot konstaterandet att det varken i ECB:s pressmeddelande av den 21 mars 2013 eller i ECB-rådets beslut av samma dag uppställdes något krav på att de i punkt 124 ovan angivna åtgärderna skulle vidtas, och där klagandena gjort gällande ECB agerat rättsvidrigt i samband med tillhandahållandet av akut likviditetsstöd – påpekar domstolen följande. Klagandena har i denna delgrund hänvisat till vad de anfört under den andra grunden. Såsom angetts i punkt 133 ovan, har klagandena inom ramen för den andra grunden endast upprepat de argument som de framställde vid tribunalen angående ECB:s roll. Domstolen har i enlighet med rättspraxis (se punkt 127 ovan) avvisat de argument som anförts under den andra grunden.

170 Dessutom har klagandena gjort gällande att ECB:s pressmeddelande av den 21 mars 2013 inte nöjaktigt motiverats, och domstolen gör följande bedömning beträffande detta argument. Klagandena har framfört detta argument för att vederlägga tribunalens bedömning i punkt 400 i den första överklagade domen och i punkt 399 i den andra överklagade domen; i dessa punkter angav tribunalen

att ”[m]ot denna bakgrund ska lydelsen av [ECB:s] pressmeddelande den 21 mars 2013, hur lakoniskt det än är, följaktligen anses ha gjort det möjligt för [klagandena] att utifrån sammanhanget, de tillämpliga rättsreglerna och yttranden från Mario Draghi vid presskonferensen den 4 april 2013, förstå att de berörda bankernas insolvens i avsaknad av ett adekvat anpassningsprogram utgjorde hinder för ett bibehållande av den dittillsvarande nivån på det akuta likviditetsstödet”. Tribunalen angav således dessa domskäl endast för fullständighetens skull, såsom ett komplement till punkterna 397–399 i den första överklagade domen och punkterna 396–398 i den andra överklagade domen.

171 Enligt domstolens fasta praxis kan argument som riktas mot domskäl som i ett avgörande från tribunalen angetts för fullständighetens skull inte föranleda att domstolen upphäver tribunalens avgörande, och dessa argument är därmed verkningslösa (dom av den 12 februari 2015, kommissionen/IPK International, C-336/13 P, EU:C:2015:83, punkt 33 och där angiven rättspraxis).

172 Klagandena kan således inte vinna framgång med den sjätte grundens tredje del. Överklagandena kan därmed inte vinna bifall såvitt avser den sjätte grunden.

### *Den sjunde grunden*

#### *Parternas argument*

173 Som sjunde grund har klagandena gjort gällande att tribunalen gjorde en felaktig rättstillämpning när den fann att motparterna, genom sina rättsakter och beteenden, inte hade åsidosatt principen om skydd för berättigade förväntningar.

174 Klagandena har för det första gjort gällande att direktören för CCB-chefens kansli, i sin skrivelse av den 11 februari 2013 till de verkställande direktörerna för Laïki och BoC, gav tydliga, precisa och ovillkorliga försäkringar om att det inte skulle bli fråga om några inskränkningar i insättarnas rättigheter och att dessa försäkringar var bindande för Eurosystemet.

175 För det andra har Eurogruppens åtagande av den 21 januari 2013 att lämna FSF till Republiken Cypern, på grundval av en i november 2012 ingången politisk överenskommelse, medfört att de som satt in medel i de berörda bankerna kunnat förvänta sig att någon skuldnedskrivning inte skulle bli aktuell.

176 För det tredje har klagandena avslutningsvis hävdat att det finansiella stöd som lämnats till andra medlemsstater som har euron som valuta (Irland, Republiken Grekland, Konungariket Spanien och Republiken Portugal) inte varit villkorat av att skuldnedskrivningsåtgärder vidtogs; klagandena har därvid hänvisat till att ECB godkände akut likviditetsstöd under en förlängd period. Klagandena har i detta avseende anfört att tribunalens hänvisning till domen av den 19 juli 2016, Kotnik m.fl. (C-526/14, EU:C:2016:570), saknar relevans. Nämnda dom handlade nämligen om åtgärder som kommissionen vidtagit enligt bestämmelserna om statligt stöd i EUF-fördraget, och dessa bestämmelser ger uttryck för ett väletablerat regelverk och föreskriver en klar och tydlig behörighet för kommissionen.

177 Motparterna har bestritt samtliga dessa argument.

#### *Domstolens bedömning*

178 Det framgår av fast rättspraxis att rätten att göra anspråk på skydd för berättigade förväntningar tillkommer varje person som befinner sig i en situation där en unionsinstitution, genom att ge tydliga försäkringar, har väckt grundade förhoppningar. Om några sådana försäkringar inte har lämnats kan däremot ingen med framgång göra gällande att denna princip har åsidosatts (se, för ett liknande

resonemang, dom av den 13 september 2017, Pappalardo m.fl./kommissionen, C-350/16 P, EU:C:2017:672, punkt 39, och dom av den 31 januari 2019, Islamic Republic of Iran Shipping Lines m.fl./rådet, C-225/17 P, EU:C:2019:82, punkt 57).

179 Klagandena har i förevarande fall gjort gällande att tribunalen gjorde fel då den fann att några berättigade förväntningar inte kan anses ha uppkommit, vare sig med anledning av skrivelsen av den 11 februari 2013 från direktören för CCB-chefens kansli till de berörda bankernas verkställande direktörer, eller med anledning av Eurogruppens åtagande av den 21 januari 2013 att bevilja en FSF till Republiken Cypern. Vad beträffar detta argument konstaterar domstolen emellertid att klagandena endast upprepat de argument som redan framförts vid tribunalen, och klagandenas avsikt med detta har i huvudsak varit att domstolen ska företa en omprövning av vissa delar av bevismaterialet. Klagandena har dock inte gjort gällande att tribunalen på något sätt skulle ha missuppfattat bevismaterialet. Med tillämpning av den rättspraxis som domstolen hänvisat till ovan (se punkterna 127 och 128) avvisar domstolen således klagandenas argument i denna del.

180 Domstolen finner vidare att klagandena inte med framgång kan kritisera tribunalen för att – i punkt 432 i den första överklagade domen och i punkt 431 i den andra överklagade domen – ha hänvisat till domen av den 19 juli 2016, Kotnik m.fl. (C-526/14, EU:C:2016:570); i dessa punkter slog tribunalen fast att enbart den omständigheten att lämnandet av finansiellt stöd i ett tidigare skede av den internationella finansiella krisen inte varit underkastat något villkor om att det skulle vidtas åtgärder som var jämförbara med dem som avses i punkt 124 ovan, inte i sig kan anses utgöra en tydlig, ovillkorlig och samstämmig försäkran som kan ge upphov till berättigade förväntningar hos aktieägarna, obligationsinnehavarna och insättarna i de berörda bankerna om att så även skulle vara fallet i fråga om lämnandet av finansiellt bistånd till Republiken Cypern.

181 Det mål som avgjordes genom ovannämnda dom från domstolen skilde sig visserligen, med avseende på de faktiska omständigheterna, från de nu aktuella målen. Domstolens uttalande i punkt 65 i nämnda dom – nämligen att det förhållandet att de berörda bankernas efterställda fordringsägare (det vill säga fordringsägare som i prioritetsordning erhåller utdelning efter obligationsinnehavare men före aktieägarna om den emitterande enheten hamnar på obestånd eller träder i likvidation) inte hade behövt bidra till att rädda kreditinstitut under den första fasen av den internationella finanskrisen, inte kunde ge aktieägarna och efterställda fordringsägare några berättigade förväntningar om att i framtiden inte behöva ta på sig några kostnader – äger även fortsättningsvis giltighet och uttalandet kan analogivis även tillämpas i de här aktuella målen. Domstolens uttalande i punkt 65 i nämnda dom ska läsas mot bakgrund av punkt 66 i samma dom, där domstolen erinrade om att även om principen om skydd för berättigade förväntningar är en av unionens grundläggande principer, så kan ekonomiska aktörer dock inte med fog förvänta sig att rådande förhållanden ska bestå när dessa kan ändras av unionsinstitutionerna med utövande av sitt utrymme för skönsmässig bedömning. I nämnda punkt 66 uttalade domstolen vidare att detta särskilt gör sig gällande på ett sådant område där en ständig anpassning sker med hänsyn till variationerna i de ekonomiska förhållandena.

182 Den omständigheten att – såsom gjorts gällande av klagandena – det mål som avgjordes genom domen av den 19 juli 2016, Kotnik m.fl. (C-526/14, EU:C:2016:570) endast handlade om kommissionens åtgärder i fråga om statligt stöd som beviljats banksektorn, är därmed uppenbarligen ovidkommande för bedömningen av om domstolens resonemang är relevant i förevarande mål. Detta gör sig särskilt gällande med anledning av att även förevarande mål har den finansiella krisen som bakgrund och att de rör den ekonomiska och monetära politiken, vilken kräver en ständig anpassning med hänsyn till variationerna i de ekonomiska förhållandena.

183 Överklagandena kan därmed inte vinna bifall såvitt avser den sjunde grunden.

***Den åttonde grunden***

*Parternas argument*

184 Som åttonde grund har klagandena gjort gällande att tribunalen gjorde en felaktig rättstillämpning när den fann att motparterna, genom sina rättsakter och handlanden, inte hade åsidosatt likabehandlingsprincipen.

185 För det första har klagandena hävdat att aktieägarna i Laïki och BoC, och de insättare i dessa banker som inte omfattades av någon insättningsgaranti, har diskriminerats i förhållande till den av Laïkis fordringsägare vars anspråk grundar sig på det akuta likviditetsstödet, det vill säga CCB. Den fordran som har sin grund i det akuta likviditetsstödet är ett resultat av att motparterna agerat på ett rättsstridigt sätt, i det att ECB under flera år varit generös med att bevilja akut likviditetsstöd och erfordrat snabb återbetalning av detta stöd med stöd av sitt rättsstridiga beslut av den 21 mars 2013. Klagandena har dessutom kritiserat tribunalen för att, i punkt 449 i den första överklagade domen och i punkt 448 i den andra överklagade domen, ha grundat sitt resonemang på domen av den 7 oktober 2015, Accorinti m.fl./ECB (T-79/13, EU:T:2015:756, punkt 92), och dom av den 24 januari 2017, Nausicaa Anadyomène och Banque d'escompte/ECB (T-749/15, ej publicerad, EU:T:2017:21, punkterna 108 och 109), trots att dessa domar handlade om köp av statsobligationer och inte banktillgodohavanden.

186 Klagandena anser sig, för det andra, ha utsatts för indirekt diskriminering på grund av nationalitet i förhållande till dem som innehar banktillgodohavanden på konto i de grekiska filialerna. En sådan diskriminering strider mot etableringsfriheten. Vidare kan en vag farhåga om att en nedskrivning av tillgodohavanden i grekiska filialer skulle kunna leda till massuttag av banktillgodohavanden i Grekland, inte utgöra skäl för att vidta diskriminerande åtgärder. Dessutom visar Eurogruppens stöd till PSI, trots risken för toxiska återverkningar i förhållande till Laïki och BoC, att klagandena diskriminerats i förhållande till insättare och aktieägare i de grekiska bankerna.

187 Klagandena anser sig, för det tredje, ha diskriminerats i förhållande till innehavare av banktillgodohavanden på konto vilkas belopp inte översteg 100 000 euro. Klagandena har först hävdat att det enligt Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna inte är skäligt att använda ett tröskelvärde på 100 000 euro som utslagsgivande faktor då beslut fattas om att skriva ned obligationers värde (Europadomstolens dom av den 21 juli 2016, Mamatas m.fl. mot Grekland, CE:ECHR:2016:0721JUD006306614, punkt 137), och denna bedömning gör sig även gällande såvitt avser tillgodohavanden som avser inlåning på konto i bank. Den åtskillnad som görs i Europaparlamentets och rådets direktiv 94/19/EG av den 30 maj 1994 om system för garanti av insättningar (EGT L 135, 1994, s. 5; svensk specialutgåva, område 6, volym 4, s. 227) mellan insättningar som under- respektive överstiger 100 000 euro saknar relevans, eftersom klagandena nekades möjlighet att begära ersättning för fordringar avseende banktillgodohavanden överstigande 100 000 euro. Motparterna har slutligen åsidosatt detta direktiv, i det att det i de villkorade åtgärder som Eurogruppen vidtog vid gruppens möte den 16 mars 2013 angavs att insättningar upp till 100 000 euro skulle åsamkas en förlust om 6,75 procent.

188 För det fjärde anser klagandena sig ha diskriminerats i förhållande till insättare och aktieägare i banker i andra medlemsstater som har euron som valuta och som har fått finansiellt stöd. Klagandena har i detta avseende bland annat understrukit att detta stödbelopp vid varje tillfälle har överstigit det belopp som beviljats Republiken Cypern i form av FSF och det har dessutom beviljats på mindre betungande villkor.

189 För det femte anser klagandena avslutningsvis att tribunalen gjorde fel då den fann att klagandena befann sig i en annan situation än medlemmarna i den cypriotiska kooperativa banksektorn mot bakgrund av att Laïki och BoC var insolventa, trots att det var motparternas åtgärder som bidrog till

att dessa banker snabbare blev insolventa. Ingen myndighet och ej heller någon domstol har förklarat att Laïki och BoC var insolventa och därför kan begreppet ”insolvens”, som är ett vagt begrepp, inte som sådant utgöra sakligt skäl för att särbehandla klagandena på det sätt som varit fallet. Det fanns inte heller något godtagbart skäl för tribunalen att stödja sig på IMF:s rapport från maj 2013, eftersom denna rapport färdigställdes efter det att de åtgärder som avses i punkt 124 ovan hade vidtagits.

190 Motparterna har bestritt dessa olika argument.

*Domstolens bedömning*

191 Den allmänna likabehandlingsprincipen, som är en allmän unionsrättslig princip, innebär att lika situationer inte får behandlas olika och att olika situationer inte får behandlas lika, såvida det inte finns sakliga skäl för en sådan behandling (dom av den 6 juni 2019, P.M. m.fl., C-264/18, EU:C:2019:472, punkt 28 och där angiven rättspraxis).

192 En förutsättning för att likabehandlingsprincipen ska anses ha åsidosatts genom särbehandling är att de aktuella situationerna är jämförbara med hänsyn till samtliga omständigheter som kännetecknar dem (se, bland annat, dom av den 16 december 2008, Arcelor Atlantique et Lorraine m.fl., C-127/07, EU:C:2008:728, punkt 25).

193 Vad för det första gäller klagandenas påstående om att de anser sig ha diskriminerats i förhållande till den av Laïkis fordringsägare vars anspråk grundar sig på det akuta likviditetsstödet (det vill säga CCB), gör domstolen följande bedömning. I punkt 448 i den första överklagade domen och i punkt 447 i den andra överklagade domen påpekade tribunalen att – vilket även vitsordats av klagandena – det är de nationella centralbankerna som har behörighet att lämna akut likviditetsstöd. Detta innebar, enligt tribunalen, att det endast var CCB som kunde lämna akut likviditetsstöd till Laïki och att det därför var CCB som hade en fordran gentemot Laïki.

194 I punkt 449 i den första överklagade domen och i punkt 448 i den andra överklagade domen preciserade tribunalen att en centralbank i Eurosystemet – till skillnad från innehavare av sådana tillgodohavanden i de berörda bankerna som inte omfattas av insättningsgaranti och aktieägare i BoC som enbart agerar utifrån sina egna privata intressen – fattar sina beslut uteslutande med allmänintresset för ögonen, såsom framgår av dom av den 7 oktober 2015, Accorinti m.fl./ECB (T--79/13, EU:T:2015:756, punkt 92), och dom av den 24 januari 2017, Nausicaa Anadyomène och Banque d’escompte/ECB (T-749/15, ej publicerad, EU:T:2017:21, punkterna 108 och 109).

195 Vidare konstaterade tribunalen, i punkt 450 i den första överklagade domen och i punkt 449 i den andra överklagade domen, att CCB hade förvärvat fordran avseende det akuta likviditetsstödet för att bidra till förverkligandet av ett mål av allmänt samhällsintresse, bestående i stabiliseringen av det cypriotiska finanssystemet och av finanssystemet i euroområdet i dess helhet. Därefter fann tribunalen, i punkt 452 i den första överklagade domen och i punkt 451 i den andra överklagade domen, att CCB, å ena sidan, och innehavarna av sådana tillgodohavanden i de berörda bankerna som inte omfattades av insättningsgaranti och aktieägarna i BoC, å andra sidan, inte befann sig i jämförbara situationer. Tribunalen kom mot denna bakgrund fram till att likabehandlingsprincipen inte hade åsidosatts.

196 Domstolen finner att tribunalen med sina överväganden i denna del inte kan anses ha gjort någon felaktig rättstillämpning, utifrån den rättspraxis som domstolen hänvisat till i punkterna 191 och 192 ovan.

197 Domstolen finner vidare att tribunalen inte kan anses ha gjort fel då den till grund för sitt resonemang utgick från de domar som nämns i punkt 194 ovan, på grund av att dessa domar handlade om köp av statsobligationer gentemot grekiska staten och inte banktillgodohavanden. Såsom ECB med rätta har påpekat, befinner sig en centralbank i Europeiska centralbankssystemet (ECBS) som vidtar åtgärder

med allmänintresset för ögonen – oberoende av arten av de åtgärder som vidtas för att omstrukturera statsskulden – i en annan situation än såväl privata investerare som innehar statsobligationer som sådana personer med banktillgodohavanden som klagandena.

198 Vad för det andra gäller klagandenas påstående om att de diskriminerats i förhållande till personer som innehar tillgodohavanden som avser inlåning på konto i de grekiska filialerna, har klagandena gjort gällande att en sådan diskriminering strider mot etableringsfriheten. Domstolen konstaterar att klagandena har åberopat detta argument för första gången vid domstolen, och att argumentet därför inte kan tas upp till sakprövning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 december 2017, Telefónica/kommissionen, C-487/16 P, ej publicerad, EU:C:2017:961, punkt 84, och dom av den 26 september 2018, Philips och Philips France/kommissionen, C-98/17 P, ej publicerad, EU:C:2018:774, punkt 42).

199 Klagandenas argument avser i övrigt tribunalens konstateranden av faktiska omständigheter och bevisvärdering i punkterna 467, 476 och 477 i den första överklagade domen samt i punkterna 466, 475 och 476 i den andra överklagade domen; dessa punkter avhandlar risken för att Grekland skulle drabbas av ett massuttag av banktillgodohavanden om värdet på insättningarna i de grekiska filialerna skrevs ned, vilket skulle kunna utgöra skäl för den åberopade diskrimineringen, samt bakgrunden till att Eurogruppen främjade PSI. Klagandena har emellertid inte gjort gällande att tribunalen skulle ha missuppfattat bevisningen eller de faktiska omständigheterna. Med hänvisning till de överväganden som redovisas i punkterna 127 och 128 ovan, finner domstolen således att klagandenas argument i denna del inte kan tas upp till sakprövning.

200 Vad för det tredje gäller klagandenas påstående om att de ska ha diskriminerats i förhållande till de insättare i de berörda bankerna vars tillgodohavanden inte översteg 100 000 euro, gör domstolen följande bedömning. I sin dom av den 21 juli 2016, Mamatas m.fl. mot Grekland (CE:ECHR:2016:0721JUD006306614, punkt 137), kom Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna fram till att det inte var skäligt att använda tröskelvärdet om 100 000 euro som utslagsgivande faktor då beslut fattas om att skriva ned obligationers värde. Europadomstolens bedömning gällde de fysiska och juridiska personerna i det målet i deras egenskap av just obligationsinnehavare, och inte innehavare av banktillgodohavanden, en situation som omfattas av direktiv 94/19.

201 Klagandena har, såvitt avser sistnämnda omständighet, vidare bestritt att direktiv 94/19 skulle vara tillämpligt i förevarande mål. Vad gäller klagandenas argument i denna del konstaterar domstolen följande. Klagandenas argument uppfyller inte de krav som anges i punkt 127 ovan, nämligen att det klart ska anges på vilka punkter den överklagade domen ifrågasätts samt de rättsliga grunder som särskilt åberopas till stöd för yrkandet om upphävande. Domstolen finner därför att detta argument inte kan tas upp till sakprövning.

202 Vad för det fjärde gäller klagandenas påstående om att de diskriminerats i förhållande till insättare och aktieägare i banker i andra medlemsstater än Republiken Cypern som har euron som valuta och som fått finansiellt stöd före Cypern, konstaterar domstolen följande. I punkt 490 i den första överklagade domen och i punkt 489 i den andra överklagade domen påpekade tribunalen att de villkor som finansiellt stöd som lämnas av ESM kan vara underkastade för att komma till rätta med de ekonomiska svårigheter som en medlemsstat med behov av att rekapitalisera sitt bankväsende kan ha varierar avsevärt från ett fall till ett annat och utifrån en rad andra omständigheter än omfattningen av stödet i förhållande till storleken på den berörda statens ekonomi. I dessa punkter i de överklagade domarna angav tribunalen vidare att bland dessa omständigheter återfinns bland annat den ekonomiska situationen i den mottagande staten, utsikterna för att berörda banker ska återhämta sig ekonomiskt och de skäl som lett fram till svårigheterna, inklusive en orimligt stor banksektor i den mottagande staten i förhållande till den nationella ekonomin, utvecklingen av den internationella

konjunkturen eller en förhöjd sannolikhet för framtida åtgärder från ESM (eller andra internationella organ, unionsinstitutioner, unionsorgan eller stater) till stöd för andra stater i svårigheter som kan medföra krav på en preventiv begränsning av de belopp som avsätts till varje åtgärd.

203 Klagandenas argument ger inte vid handen att tribunalens bedömning i denna del är felaktig. Den av klagandena påtalade omständigheten att ”den ekonomiska funktionen hos en insättning [eller en åtgärd] i en stat i euroområdet är jämförbar med den funktion som den fyller i alla andra länder i euroområdet” innebär ingalunda att insättare och aktieägare i Republiken Cypern skulle befinna sig i en situation som är jämförbar med situationen för insättare och aktieägare i de övriga medlemsstater som har euron som valuta och som fått finansiellt stöd från ESM före Republiken Cypern, eftersom de faktorer som ska beaktas vid denna jämförelse är knutna till medlemsstaterna själva.

204 Vad vidare avser klagandenas påstående att de ”inte i något fall [kunde] hållas ansvariga för anledningarna, vilka de än må vara, till att [Republiken] Cypern behövde finansiellt stöd”, finner domstolen att detta påstående är ovidkommande. Denna omständighet saknar relevans för tribunalens resonemang i samband med bedömningen av om klagandena eventuellt diskriminerats i förhållande till insättare och aktieägare i banker i andra medlemsstater än Republiken Cypern som har euron som valuta och som tidigare fått finansiellt stöd från ESM. Dessutom utgör denna omständighet framför allt inte hinder för att det är överväganden som endast avser de finansiella svårigheterna i den medlemsstat som har euro som valuta och som ansökt om stöd som är avgörande för hur innehållet i stödåtgärderna kan utformas.

205 Vad för det tredje gäller klagandenas argument att Republiken Cypern under de mest drakoniska villkoren erhållit det lägsta stödbeloppet, konstaterar domstolen att klagandena i denna del endast upprepat ett argument som redan har åberopats vid tribunalen. Mot bakgrund av den rättspraxis som domstolen erinrat om i punkt 127 ovan, finner domstolen således att detta argument inte kan tas upp till sakprövning.

206 När det för det femte och avslutningsvis gäller klagandenas påstående om att de ska ha diskriminerats i förhållande till medlemmarna i den cypriotiska kooperativa banksektorn, konstaterar domstolen följande. Klagandena har därvid framfört kritik bestående i att de berörda bankerna blivit insolventa hastigt på grund av motparternas agerande och även gjort gällande att något förvaltnings- eller domstolsbeslut inte meddelats för att fastställa att nämnda banker var insolventa. Domstolen finner att dessa argument är alltför opreciserade och otillräckligt underbyggda för att domstolen ska kunna utföra sin prövning av de överklagade domarna. Den framförda kritiken avser dessutom i stor utsträckning tribunalens bedömning av de faktiska omständigheterna. Med undantag för då det gjorts gällande att tribunalen har missuppfattat de faktiska omständigheterna, vilket emellertid inte gjorts gällande i förevarande fall, ingår sådana bedömningar, i enlighet med den rättspraxis som domstolen erinrat om i punkt 128 ovan, inte i den prövning som domstolen har att utföra i ett mål om överklagande.

207 Vad vidare gäller argumentet att tribunalen inte fick lägga IMF:s rapport från maj 2013 till grund för sitt resonemang i punkt 503 i den första överklagade domen och i punkt 502 i den andra överklagade domen, framhåller domstolen, i likhet med vad som även påpekats av kommissionen, följande. Tribunalen hänvisade till denna rapport endast som stöd för sin slutsats att det centrala cypriotiska organet Co-operative Central Bank samt kreditinstituten inom den kooperativa banksektorn inte – till skillnad från de aktuella bankerna – var insolventa. Tribunalen kom fram till sin slutsats, i nämnda punkter i de överklagade domarna, med stöd av omständigheter som inte bestritts av klagandena; det är därvid fråga om *dels* avsnitt 3.1 i den skrivelse som nämnda organ lämnade ut i maj 2013 i enlighet med den tredje pelaren i ”Basel-systemet” i syfte att garantera en miniminivå för eget kapital för att säkerställa bankernas finansiella soliditet, *dels* de svar som ECB lämnade vid förhandlingen vid tribunalen. Mot denna bakgrund finner domstolen att klagandenas argument i denna del saknar verkan och därför ska lämnas utan avseende.

208 Överklagandena kan således inte vinna bifall såvitt avser den åttonde grunden.

209 Klagandena kan därmed inte vinna framgång med någon av de grunder som de åberopat. Klagandenas överklaganden ska mot denna bakgrund ogillas i sin helhet.

**Prövning av talan i tribunalen**

210 I enlighet med artikel 61 första stycket andra meningen i stadgan för Europeiska unionens domstol kan domstolen, om ett avgörande från tribunalen upphävs, själv slutligt avgöra målet, om detta är färdigt för avgörande.

211 Detta är fallet i förevarande mål.

212 För det första framgår det av punkterna 78–97 ovan att Eurogruppen inte kan anses vara ett unionsorgan som inrättats genom fördragen och vars akter eller handlanden skulle kunna bli föremål för en talan om utomobligatoriskt skadeståndsansvar för unionen, enligt artikel 340 andra stycket FEUF.

213 Rådets invändningar om rättegångshinder ska således bifallas i den del de avser talan som väckts av sökandena i första instans i mål C-597/18 P och C-598/18 P mot Eurogruppen.

214 När det, för det andra, gäller artikel 2.6 b i beslut 2013/236 har domstolen i punkt 116 ovan påpekat att det enligt denna bestämmelse visserligen är påkallat att Republiken Cypern vidmakthåller eller fortsätter genomföra konverteringen av sådan inlåning i BoC som inte omfattas av insättningsgaranti till aktier, men att bestämmelsen inte innebar att de cypriotiska myndigheterna inte hade ett stort utrymme för eget skön då de bestämde hur konverteringen skulle genomföras. Den skada som klagandena har påstått sig ha åsamkats med anledning av denna konvertering är följaktligen i vart fall inte betingad av nämnda bestämmelse i direktiv 2013/236, utan av de tillämpningsföreskrifter som Republiken Cypern antagit för att ombesörja nämnda konvertering.

215 Följaktligen bifaller domstolen rådets invändningar om rättegångshinder med avseende på artikel 2.6 b i beslut 2013/236.

216 Härav följer att respektive talan som väckts av sökandena i första instans i mål C-597/18 P och C-598/18 P ska avvisas i den del talan avser Eurogruppen och artikel 2.6 b i beslut 2013/236.

**Rättegångskostnader**

217 När överklagandet avvisas eller ogillas, eller när överklagandet bifalls och domstolen själv slutligt avgör saken, ska domstolen enligt artikel 184.2 i rättegångsreglerna besluta om rättegångskostnaderna.

218 Enligt artikel 138.1 i rättegångsreglerna, som i enlighet med artikel 184.1 i dessa rättegångsregler ska tillämpas i mål om överklagande, ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats.

219 Rådet och kommissionen har yrkat att sökandena i första instans i mål C-597/18 P och C-598/18 P ska förpliktas att bära sina rättegångskostnader och ersätta rådets och kommissionens rättegångskostnader i målen C-597/18 P och C-598/18 P och i förfarandet vid tribunalen. Eftersom klagandena har tappat mål C-597/18 P och C-598/18 P, ska rådets och kommissionens yrkanden bifallas.

220 Vad gäller överklagandena i mål C-603/18 P och C-604/18 P har rådet, kommissionen och ECB yrkat att klagandena ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom klagandena har tappat målen, ska de förpliktas att bära sina rättegångskostnader och ersätta rådets, kommissionens och ECB:s rättegångskostnader såväl vid domstolen som vid tribunalen.

221 Enligt artikel 140.1 i domstolens rättegångsregler, som i enlighet med artikel 184.1 i dessa regler ska tillämpas i mål om överklagande, ska medlemsstater och institutioner som har intervenerat bära sina rättegångskostnader. Republiken Finland, som har intervenerat i förevarande mål om överklagande, ska således bära sina rättegångskostnader vid domstolen.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (stora avdelningen) följande:

1) **De domar som meddelades av Europeiska unionens tribunal den 13 juli 2018, K. Chrysostomides & Co. m.fl./rådet m.fl. (T-680/13, EU:T:2018:486), och den 13 juli 2018, Bourdouvali m.fl./rådet m.fl. (T-786/14, ej publicerad, EU:T:2018:487), upphävs i den del som tribunalen avslog de invändningar om rättegångshinder som framställts av Europeiska unionens råd avseende talan i dessa mål mot Eurogruppen och avseende artikel 2.6 b i rådets beslut 2013/236/EU av den 25 april 2013 riktat till Cypern om särskilda åtgärder för att återställa finansiell stabilitet och hållbar tillväxt.**

2) **Talan vid tribunalen i mål T-680/13 och T-786/14 avvisas i den del respektive talan väckts mot Eurogruppen och avseende artikel 2.6 b i beslut 2013/236.**

3) **Huvudöverklagandena i mål C-603/18 P och C-604/18 P ogillas.**

4) **Dr. K. Chrysostomides & Co. LLC, Agroton plc, Joanna och Kyriaki Andreou, Bundeena Holding plc, Henrietta Jindra Burton, C & O Service & Investment Ltd, C. G. Christofides Industrial Ltd, Phidias Christodoulou, Georgia Phanou-Christodoulou, Christakis Christofides, Theano Chrysafi, Andreas Chrysafis, Dionysios Chrysostomides, Eleni K. och Eleni D. Chrysostomides, D & C Construction and Development Ltd, Chrystalla Dekatris, Constantinos Dekatris, Dr. K. Chrysostomides and Co., Emily Dragoumi, Parthenopi Dragoumi, James Droushiotis, Eastvale Finance Ltd, Nicos Eliades, Tereza Eliades, Goodway Alliance Ltd, Christos Hadjimarkos, Johnson Cyprus Employees Provident Fund, Kalia Georgiou LLC, Komposit Ltd, Platon M. Kyriakides, L.kcar Intermetal and Synthetic Ltd, Lois Builders Ltd, Athena Mavronicola-Droushiotis, Medialgeria Monitoring and Consultancy Ltd, Neita International, Inc., Sophia Nicolatos, Paris & Barcelona Ltd, Louiza Patsiou, Probus Mare Marine Ltd, Provident Fund of the Employees of Osel Ltd, R.A. M. Oil Cyprus Ltd, Steelway Alliance Ltd, Tameio Pronoias Prosopikou Genikon, The Cyprus Phassouri Estates Ltd, The Prnses Ltd, Christos Tsimon, Nafsika Tsimon, Unienergy Holdings Ltd och Julia Justine Jane Woods samt Eleni Pavlikka Bourdouvali, Georgios Bourdouvalis, Nikolina Bourdouvali, Coal Energy Trading Ltd, Christos Christofi, Elisavet Christofi, Athanasia Chrysostomou, Sofoklis Chrysostomou, Clearlining Ltd, Alan Dimant, Dodoni Ependyseis Chartofylakou Dimosia Etaireia Ltd, Dtek Holding Ltd, Dtek Trading Ltd, Elma Holdings pcl, Elma Properties & Investments pcl, Agrippinoulla Fragkoudi, Dimitrios Fragkoudis, Frontal Investments Ltd, Costas Gavrielides, Eleni Harou, Theodora Hasapopoullou, Gladys Iasonos, Georgios Iasonos, Jupiter Portfolio Investments pcl, George Karkousi, Lend & Seaserve Ltd, Liberty Life Insurance pcl, Michail P. Michailidis Ltd, Michalakis Michaelides, Rena Michael Michaelidou, Akis Micromatis, Erginos Micromatis, Harinos Micromatis, Alvinos Micromatis, Plotinos Micromatis, Nertera Investments Ltd, Andros Nicolaides, Melina Nicolaides, Ero Nicolaidou, Aris Panagiotopoulos, Nikolitsa Panagiotopoulou, Lambros Panayiotides, Ersi Papaefthymiou, Kostas Papaefthymiou, Restful Time Co., Alexandros Rodopoulos, Seatec Marine Services Ltd, Sofoklis Chrisostomou & Yioí Ltd, Marinos C. Soteriou, Sparotin Ltd och Miranda och Myria Tanou**

**ska bära sina rättegångskostnader samt ersätta de rättegångskostnader som uppkommit för Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen såväl i förfarandet i första instans som i förfarandet för överklagande i mål C-597/18 P och C-598/18 P.**

5) **Dr. K. Chrysostomides & Co. LLC, Agroton plc, Joanna och Kyriaki Andreou, Henrietta Jindra Burton, C & O Service & Investment Ltd, C. G. Christofides Industrial Ltd, Christakis Christofides, Theano Chrysafi, Andreas Chrysafis, Dionysios Chrysostomides, Eleni K. och Eleni D. Chrysostomides, D & C Construction and Development Ltd, Chrystalla Dekatris, Constantinos Dekatris, Dr. K. Chrysostomides and Co., Emily Dragoumi, Parthenopi Dragoumi, Eastvale Finance Ltd, Nicos Eliades, Tereza Eliades, Goodway Alliance Ltd, Christos Hadjimarkos, Johnson Cyprus Employees Provident Fund, L.kcar Intermetal and Synthetic Ltd, Lois Builders Ltd, Medialgeria Monitoring and Consultancy Ltd, Neita International Inc., Paris & Barcelona Ltd, Provident Fund of the Employees of Osel Ltd, R.A. M. Oil Cyprus Ltd, Steelway Alliance Ltd, Tameio Pronoias Prosopikou Genikon, The Cyprus Phassouri Estates Ltd, Christos Tsimon, Nafsika Tsimon och Julia Justine Jane Woods samt Eleni Pavlikka Bourdouvali, Georgios Bourdouvalis, Nikolina Bourdouvali, Christos Christofi, Elisavet Christofi, Clearlining Ltd, Dtek Holding Ltd, Dtek Trading Ltd, Agrippinoulla Fragkoudi, Dimitrios Fragkoudis, Frontal Investments Ltd, Costas Gavrielides, Eleni Harou, Theodora Hasapopoullou, Gladys Iasonos, Georgios Iasonos, George Karkousi, Lend & Seaserve Ltd, Michail P. Michailidis Ltd, Michalakis Michaelides, Rena Michael Michaelidou, Andros Nicolaides, Melina Nicolaides, Ero Nicolaidou, Aris Panagiotopoulos, Nikolitsa Panagiotopoulou, Alexandros Rodopoulos, Seatec Marine Services Ltd och M. Marinos C. Soteriou ska bära sina rättegångskostnader samt ersätta de rättegångskostnader som uppkommit för Europeiska unionens råd, Europeiska kommissionen och Europeiska centralbanken (ECB) såväl i förfarandet i första instans som i förfarandet för överklagande i mål C-603/18 P och C-604/18 P.**

6) **Republiken Finland ska bära sina rättegångskostnader i förevarande mål om överklagande.**

Underskrifter